

Az oktatás új „alkotmánya” a pártbizottság előtt

A pártbizottság megvitatta és véleményezte a képzéskorszerűsítési folyamatban megszületett Tantervi irányelveket március 5-i ülésén. A testületet Csáki Csaba rektor tájékoztatta arról, hogyan illik bele a tervezett a képzéskorszerűsítési folyamatba, és melyek a lényeges pontjai. Tóth Tamás a pb oktatási és tudománypolitikai bizottsága véleményét összegezte a testület előtt, hangsúlyozva, hogy a Tantervi irányelvek, és az egész egyetemi képzéskorszerűsítési folyamat összehangban áll az 1981-es politikai bizottsági határozat követelményeivel, s a végrehajtás során a pártbizottságra fokozott felelősség hárul a káderpolitikai konzekvenciák levonásában, a személyi döntések előkészítésében. A határozat a bizottság számára előírja, hogy köteles az irányelvek szellemét minden pártfórumon képviselni. A dokumentum leszögezi: „A közgazdászok képzés átfogó, strukturális reformját célzó tantervi irányelvek helyesek, megfelelnek a kor követelményeinek. A pártbizottság az azokban foglaltakkal egyetért, és javasolja a „Tantervi irányelvek”-et tartalmazó dokumentum felterjesztését a Művelődési Minisztériumhoz jóváhagyás céljából.” A vita során hozzászólt, illetve kérdést intézett a referensekhez Selmeczi Lajos, Horváth Gyula, Kerékgyártó Györgyné, Magyar Miklós, Vámosi Sándor, Szarvas László, Pál

Kálmán, Kovács Ferenc és Szuha Miklós. A határozat, amelyet ellenszavazat nélkül fogadott el a testület, javaslatokat fogalmaz meg az állami vezetés számára is. Ezek után Csáki Csaba rektor az egyetem előtt álló feladatokról adott rövid ismertetőt. „Nem akarjuk feljorgatni az egyetemet, lehetlenné téve ezzel működését” — mondotta — „de elkerülhetlenné válnak olyan változtatások a tanszéki struktúrában, amelyek már az új tantervi irányelv végrehajtását szolgálják.” A pártbizottság ezek után Szarvas László titkártól aktuális kérdésekről kapott tájékoztatást. A párttitkár elmondta, hogy a KB novemberi határozatát követő heves pártbizottsági ülések — amelyekről lapunk részletesen beszámolt — után az egyetem pártbizottsága megbízást kapott a KB tudományos, kulturális és oktatási osztályától, valamint gazdaságpolitikai osztályától, hogy saját munkanyaggal járuljon hozzá az egyik nyári KB-ülés előkészítéséhez. Egyben köszönetet mondott annak a 30-40 oktatónak, akik részt vettek a „Társadalom és gazdaságirányítás” című munkanyag elkészítésében.

M. M. A „Társadalom és gazdaságirányítás” című munkanyag vitája március 13-án 9 órakor lesz a tanácsteremben.

Megszavaz(tat)ták az SZMSZ-t Tarkaréten

Szerda délután hatalmas betűk virítottak a kóli ajtaján, ezúton is emlékeztetve a felelőseket az esti lakógyűlésre. A fő feladat a módosított SZMSZ elfogadása volt, amiből már előző este minden szoba kapott egy-egy példányt. Tehát mindenki kedvére olvashatta (volna), hangot adhatott (volna) véleményének, ha... Ha többen most az egyszerűen tudtak volna szakadni a tévétől, a leckétől stb. Igen, a házi. Tudom, hogy sok, nekem is sok, sőt rengeteg! De ezen az estén az én érdekeimről, minden kollégista érdekéről volt szó. Hát akkor, a fene ott egye a matek házimat! Különben is, hosszú az éjszaka... A lényeg az, hogy a nyolcórás kezdés helyett még negyed kilenckor is csak huszonegyen lézengtünk a hatalmas ebédlőben. Szép lassan aztán úgy negyvenen gyűlthettünk össze, amikor elkezdődött a vita. Vita? Milyen vita volt ez, mikor határozatot nem szavazhattunk meg. Elvileg! Gyakorlatilag azonban hoztunk döntéseket. Az igaz ugyan, hogy csak kisebb kérdésekben. Így végérvényessé vált, hogy szorgalmi időszakban 23 óráig lehet szobákban hangos rendezvényeket tartani, vizsgaidőszakban pedig szó sem lehet ilyenről. Van egy hatalmas ebédlőnk, aki mulatni akar, az ezután kénytelen lesz ezt ott csinálni. A vizsgaidőszaki csendrelelettel kapcsolatban kisebb vita bontakozott ki arról, hogy azt többen nem tartották be már előző félévben sem. Az ellenőrzés szigorításá-

ról azonban nem született döntés. Komolyabb „vihart” kavart a kóli igazgatójának a fegyelmi eljárásokra vonatkozó javaslata. Eszerint azok, akik akárcsak egyszer is fegyelmi megrovásban részesültek, a következő évben csak felebezzel juthatnak be a kóliba. Hozzátette, hogy a lakógyűlés ezt a fegyelmet semmissé nyilváníthatja. A javaslatot megszavaztuk. Hatalmas méretű telefonszámlánk mérősklése is született határozatok. Elfogadtuk, hogy a központi telefonra felszereljenek egy tízperces relét, ami ennek letétével szétkapcsolja a vonalat. Megtudtuk, hogy valószínűleg mostanában megváltozik a kóli telefonszáma is. Jó hír azoknak, akik nem szeretnek magukkal cipelni kollégiumi belépőjüket. Ezentúl ezt a portán hagyhatja aki akarja, s ha a portásnak netán kétségei támadnának az illető tartozása felől, ez bármikor könnyedén ellenőrizheti. Felmerült még a kollégiumi díjak, felvételek kérdése, valamint a látogatók fogadása is, de ebben változás nem történt a korábbihoz képest. Kevesen voltunk, de akik itt voltak, választ kaphattak kérdéseikre. Lehet, hogy másoknak nem voltak kérdéseik, kifogásaik? Így, sajnos az a szerény 45 aláírás, ami a lakógyűlésen részt vevőktől származott még kevés volt az üdvösséghez. (Az SZMSZ elfogadásához). A hiányzó aláírásokért pedig szobáról szobára kellett járni. Vajon más kólikban is így megy ez?

Décecz Marianna

ÚJRA ITT A KEN!

Újra itt a KEN, s reméljük ez a rendezvény idén is sokakat megdobogtatja. Szeretnénk minden kedlő tájékoztatást megadni nektek. Programajánlatunk a KEN-re március 16—22-ig:

- március 16. hétfő 20 óra Hírhatár Kinizsi kóli
- március 17. kedd 18 óra Fordulat és reform I. előadó 21 óra 8x7 Ráday kollégium
- március 18. szerda 18 óra KEND mit tud? Kinizsi kóli
- március 19. csütörtök 17—21 óra sportvetélkedő Kinizsi kóli 19 óra Kaláka koncert Kinizsi kóli 20.20 Vallai Péter: Kis magyar pornográfia című estje a Kinizsi kóliban
- március 20. péntek 19 óra Country party aula
- március 21. szombat 10—13 sport AIESEC-futás margitszigeti Úttörő Stadion, 14.30 egyetemközi vetélkedő, aula 19 óra Jazz-klub Kinizsi kóli
- március 22. vasárnap 13 óra zsb vásár egyetem földszintje 16 óra rektorválasztás, aula 21 óra Anonymus együttes, aula rock and roll party

(Folytatás a 8. oldalon)

IFJÚSÁGPOLITIKAI AKTÍVA

Az öntevékenységről

Az egyetemi pártalapszervezet jelenlegi helyzetéről tájékoztatta a jelenlévőket. Először a szükségesnél kevesebbet tudnak a diákok és a hallgatói közösségek helyzetéről, törekvéseiről. Ezzel a megállapítással nyitotta meg a március 3-1 Ifjúságpolitikai pártaktivát Némethi Gábor, jogú képviselő megvalósítá-

Horváth Gyula, Némethi Gábor és Szarvas László az aktíván

a párt-vb ifjúsági felelőse. Bevezetőjében elmondta, hogy a fórum célja az érintett pártvezetőségi tagok, ifjúsági felelősök jobb informálása az ifjúsági ügyekről, ezek között a pártbizottság ifjúsági témájú határozatairól és állásfoglalásairól. Utóbbiak között említette az egyetem vezető párttestületének azt a megállapítását, hogy a KISZ rugalmasabbá vált struktúrája megnehezíti a pártirányítást. Mivel a párt szervezeti felépítése merev maradt, nem lehet a KISZ-alapszervezetek mellé pártalapszervezeteket rendelni, így a pártirányítás elsősorban a KISZ felső- és középszintű vezetőit éri el. Ez egyfelől azt a feladatot rója a KISZ-re, hogy működő párt szervezeti hierarchia, ami közvetíti a párt törekvéseit lefelé, illetve másfelől, hogy az alapszervezetekben a hallgató párttagoknak nagyobb szerepet kell vállalniuk a pártirányítás segítésében.

Horváth Gyula KISZ-titkár az egyetemi KISZ-szerve-

(Folytatás a 2. oldalon)

Nyári egyetem

Tizedik alkalommal szervezik meg az egyetemközi művelődéstörténeti nyári egyetemet 1987. július 6. és 19. között, Sellyén. Fő téma: az egészségmegőrzés és a szociálpolitika lesz. A részvételre mindenkinek pályázni kell. A jelentkezés határideje 1987. március 12. Részletes felvilágosítás a közművelődési titkárságon.

Szilágyi Domokos

A költő mit tehet?

A költő mit is tehet? Teleírhatja csillagokkal a mennyboltot, míg alusznak a csillagászok. Teleírhatja rózsákkal a kertet, míg alszik a május. Teleírhatja napfényrel a strandot, míg alszik a napfény. O, szőzgeszter is kifoghat a késedelmeskedőn! Teleírhatja reménységgel a szállongó időt, míg alusznak az emberek.

Nőnap kitüntetések

A nemzetközi nőnap alkalmából a Munka Érdemrend bronz fokozatával tüntették ki Buda Györgynét, a pártbizottság főelőadóját. Kiváló Munkáért kitüntetést kapott Bence Ildikó a Nyelvi Intézet, Ferdinándyné dr. Keszei Erzsébet a Népgazdaságtervezési Intézet, Kertész Pálné a Nyelvi Intézet, Kovács Imréné az agrár tanszék és Vámos Teodóra a Népgazdaságtervezési Intézet, oktatója. Miniszteri dicséretben részesült Gyula Magdolna a Nyelvi Intézet, Kertész Károlyné a gazdasági igazgatóság, Török Hilda a pg. tanszék, Tóth Ágnes az ipargazdaságtan tanszék és Zelei Éva a Kinizsi utcai kollégium munkatársa, Méhes Ferencné,

Cotel Kornél kitüntetése

Dr. Cotel Kornélnak, az ipari üzemszervezés tanszék főállású egyetemi tanárának, a KJK irodalmi vezetőjének 70 születésnapja alkalmából a Magyar Népköztársaság Csillagrendje kitüntetést adományozta az Elnöki Tanács. Magas kitüntetéséhez gratulálunk.

Reformklub alakult a Rajk László Szakkollégiumban NYILVÁNOS VITA A KEN-EN

Sokan és sokat írnak mostanában a magyar gazdaság reformjáról. A köztudatban élő koncepcióknak azonban közös jellemzője, hogy valamennyien a társadalmi-gazdasági mechanizmus egyes részterületein felmerülő problémák megoldását célozzák. Ezek általában mindnyájunk előtt ismertek: gazdaságunk hatékonysága gyenge, általános az erőforrások pazarló felhasználása, a világpiacon progresszív folyamatától való lemaradásunk egyre nő, versenyképességünk romlik. Sajnos a jövőre nézve sem táplálhatunk illúziókat. A Reformklub megalapításával volt a célunk, hogy az egymást követő kerekasztal-beszélgéseken mindazok a közgazdászok, politológusok, szociológusok, politikusok, akik valamennyire is kidolgozott koncepcióval rendelkeznek a kibontakozás módjait illetően, ütköztessék ezeket egymással, illetve a hallgatóság véleményével. Úgy véljük, hogy ezek az interdisciplinális viták hozzájárulhatnak helyzetünk tudatosításához, az elgondolások finomításához, és az annyira szükséges társadalmi bázis szélesítéséhez. Az első beszélgetést március 12-ére terveztük. A meghívott vendégek Bruszti László, Bihari Mihály és Lengyel László. A második összejövetelre a KEN alatt, március 17-én kerül majd sor, ahol az anyagot szélesebb körű vitára kívánjuk bocsájtani. A tervezett meghívottak: Lengyel László, Bokros Lajos (Pénzügykutató Intézet), Németh Miklós (MSZMP KB Gazd.-pol. oszt. vez.), Bauer Tamás (MTA Közgazd. Tud. Int.), Ferge Zsuzsa (MTA Szociológiai Int.), Gombár Csaba (ELTE ÁJK Politikai csoport), Vissy Ferenc (OAAH). A klub rendezvényein minden érdeklődőt szívesen látunk!

a szervezők

IFJÚSÁGPOLITIKAI AKTÍVA

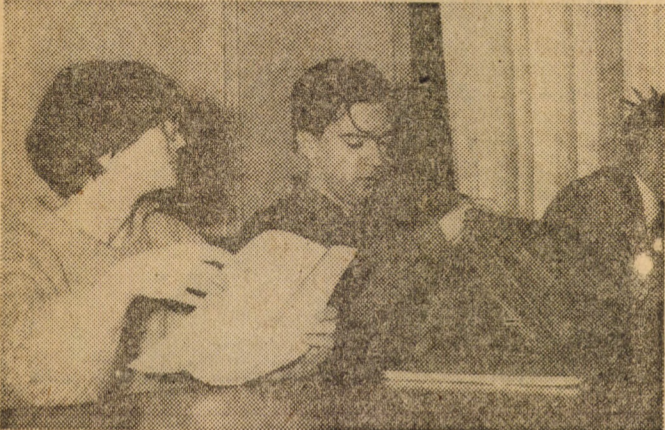
(Folytatás az 1. oldalról)

említette, hogy az új SZMSZ hallgatói véleményezésekor annak azokat a pontjait támogatják, amelyek növelik a hallgatói öntevékenység lehetőségeit.

Az utóbbi megállapításhoz kapcsolódott Kollarik Amália, az ifjúsági bizottság elnöke, aki annak az aggodalmának adott hangot, hogy a hallgatói öntevékenység túlzottan parttalanul válik, ha a KISZ minden irányító, segítő funkciójáról lemond. Az új SZMSZ szerint, az egyetemi tanács hallgatói tagozata pél-

mellett szólalt fel. Horváth Gyula elmondta, hogy éppen mivel ezek szólnak bele közvetlenül a hallgatókat érintő szociális, pénzügyi döntésekbe, a KISZ-bizottság is lépéseket tett tevékenységük egyetemi szintű koordinálására.

Szarvas László pb-titkár hozzászólásában többek között annak a féltelmének adott hangot, hogy az aktív hallgatók öntevékeny csoportjai elhatárolódnak a társadalom értékeinek teljes skálájától, ha az előadók, oktatók közül mindig ugyanazokat hívják meg programjaikra. Horváth

A hallgatók képviselői (Fotó: Nagy Gábor)

dál a politikai funkciókat is átvénné a KISZ-től, a KISZ vezető szerveitől. Horváth Gyula megállapítása szerint nem lenne baj a KISZ közéleti visszaszorulása, ha annak helyét egy szélesebb hallgatói közelet venné át. Ez esetben, ennek befolyásolásával a KISZ betölthetné azt a szerepét, hogy segítse az egyetemet abban, hogy közelítőleg aktív, felkészült fiatalokat bocsásson újjá.

Solt Katalin inkább azt tartotta gondnak, hogy nem jönnék létre öntevékeny diákcsoportok. Ezt elsősorban az első évfolyammal kapcsolatban tapasztalta, amelynek HPCS-je az ő alapszervezetéhez tartozik.

Keréky Györgyné ipari kari dékán a tanulócsoportvezetők és díj-sek feladatai pontosabb meghatározásának, munkájuk jobb összehangolásának szükségessége

Gyula ezzel kapcsolatban megjegyezte, hogy természetesen a diákcsoportok kisebb-ségeik, akik csak többé-kevésbé reprezentálják a hallgatók egészét, így saját nézőpontjuk szerint előadásukra azon oktatókat, külső szakembereket, személyiségeket hívják meg, akik nézetét magukhoz közel állónak érzik. Az oktatók csoportjai is kisebb-ségeik, amelyek, ha megjelentenek valamely a diákok számára érdekes értéket, akkor megtalálják a maguk hallgatói közösségeit.

A beszélgetés végzetével Szarvas László tájékoztatót adott a márciusi budapesti ünnepi eseményekről. Elmondta, hogy az egyetem vezetése szorgalmazza, hogy a hivatalos egyetemi szervezetek, közösségek, a párt-alapszervezetek stb. méltó formában emlékezzenek meg március 15-éről.

K. S.

Harc a közönnyel

A történelmi évfordulók központi ünnepeinek egyetemünkön egyre kevesebb résztvevője van. Az egyetem állami és pártvezetése évek óta folytat szelmalomharcot az ünnepekkel szemben tanúsított közönnyel. Mindez nem tudta megakadályozni azt, hogy az utóbbi években az ünnepeken már teljes sorok tántogtak üresen, és a hallgatók nagy része is csak testben volt jelen. Mindennek oka nem politikai jellegű, hanem a központi ünnepek formája, évtizedek óta „megkövesedett” ceremóniája az, ami az érdeklődés utolsó szikráit is kioltotta a hallgatókban, majd fokozatosan az egyetem oktatóiban is. Múltán merült föl a kérdés, hogyan lehetne visszaadni a történelem nagy eseményeinek méltóságát.

A vb közelmúltban tartott vitáján az utóbbi évek tapasztalatai alapján egy, az eddigi gyakorlatlól eltérő megoldás vetődött föl. A pártvezetések bevonásával határozat született, hogy a jövőben a történelmi évfordulók megünneplésére alapszervezetek, pártcsoportok, tanszékek, hallgatói közösségek kereteiben történjen, és csak a „kerék” évfordulók alkalmával legyenek központi ünnepek. (Így például ez évben a nagy októberi szocialista forradalom 70. évfordulóján.) Ennek megfelelően ebben az évben április 4-t már ilyen formában ünnepeljük meg.

Az eseményeket nem a formások, a beidegződések tartják elevenen egy társadalomban. Ennél sokkal fontosabb a múltnak az emberekben élő élménye. Ezek az egyetem egészében ám szűkebb közösségekben szervezett ünnepek jó alkalmat nyújtanak a legidősebb politikai kérdések megvitatására és a mai idővilágba kényszerített világban egyre ritkább kötetlen beszélgetésre. Ideje leszámolni azzal a sablonnal, hogy egy nagy történelmi eseménynek csak egy nagyszabású ünnepség adhatja meg a méltó tiszteletet. Anélkül, hogy bármennyire is csorbítanak jelentőségüket ezek az új decentralizált ünnepek tágabb teret biztosítanak az egyén és a történelem szembesülésének. Az ünnepeket nem egy személytelenségbe burkolt „valaki” csinálja, hanem a kisközösségek tartják meg olyan formában, amely a legközelebb áll életünkhöz. Ezek a megemlékezések közelebb hozzák a már csak apák, nagypapák elbeszéléseiből ismert történelmet és lehetővé teszik, hogy mindannyiunk munkájában a múlt tanulsága a jövőt szolgálja. Olyan programokat tartalmazhatnak, amelyek közvetve vagy közvetlenül kapcsolódnak az eseményekhez; ilyen lehet egy kirándulás, vagy beszélgetés egy neves politikai személyiséggel, társadalomtudóssal, lehetőség van filmvetítésre; kiállítás megtekintése stb.

Mindehhez az állami, párt- és szakszervezeti vezetés minden lehetséges anyagi és erkölcsi támogatást megad és részt vállal a szervezésben.

A pártbizottság a KISZ-bizottság segítségével olyan megoldást keres, mely lehetővé tenné a hallgatók értelmes bekapcsolódását is a megemlékezésekbe. Az ünneplés ilven módjának a sikerét a jövő dönti el. De, hogy nem csak a Közgazdaságtudományi Egyetem vezetése foglalkozik a kérdéssel, azt mutatja, hogy a történelmi évfordulók méltó megünneplésére új és új megfelelő formák kialakításán fáradoznak országsszerte.

Jaksity György

FELHÍVÁS A KISZ-VEZETŐKHOZ

Tegyetek javaslatokat a problémák megoldása érdekében!

A Jövönk a tét! felhívásnak elsősorban az a jelentősége az egyetemi és főiskolai réteg szempontjából, hogy fölzaróztatja a többi ifjúsági réteget az egyetemisták és főiskolások többéves reformtörekvései mellé. Ezzel a megállapítással kezdte Domina István a KISZ KB EFT titkárságának helyettes vezetője az egyetemi és főiskolai lapok újszerű számára tartott sajtótájékoztatóját. Az akció a nagyobb nyilvánosság lehetőségét nyújtja a réteg számára oktatási és egyéb reformjavaslatok kifejtéséhez. A KB felhívásához kapcsolódva az EFT is megfogalmazta ajánlásait az egyetemi réteg számá-

ra (ezeket lapunkban alább közöljük). Ha az így adódó lehetőséggel törvényes keretek között élnek a hallgatók, akkor ezt az EFT politikai támogatásával segíteni tudja.

A sajtótájékoztatót megtudhattuk, hogy az EFT arra ösztönzi a városi KISZ-bizottságokat, hogy a helyi rétegtanácsokon, universitas bizottságokon keresztül irányítsák az intézményi KISZ-vezetéseket.

Domina István részletesen tájékoztatót az egyetemi-főiskolai réteg számára a nyáron szervezendő zenei, képzőművészeti, sport-, közművelődési stb. találkozókról, ezek később nyilvánosságra kerülő pályázati feltételeiről, időpontjáról.

AZ EFT AJÁNLÁSAI AZ INTÉZMÉNYI KISZ-BIZOTTSÁGOK TÁVASAI POLITIKAI MUNKÁJÁHOZ

— 1987

I. A KISZ KB felhívása — kapcsolódva a kongresszusi határozatokhoz, így a felsőoktatási rétegprogramhoz is — felszólít bennünket a határozott, következetes kiállásra, a konfliktusokat is vállaló cselekvésre a gazdasági és társadalmi reformok továbbvitelére, az oktatás fejlesztése érdekében.

Tartós eredményeket ezekben csak akkor érhetünk el, ha jobban megismerjük szűkebb és tágabb környezetünket, a gazdasági és társadalmi reformfolyamatokat, vitákat.

II. Használatot fel az elkövetkezendő hónapok politikai, szervezeti eseményeit: az ország és a felsőoktatás jelenlegi helyzetének minél pontos-

sabb megismerésére; a gazdasági, társadalmi reformfolyamatok reális bemutatására, az MSZMP KB 1986. novemberi és decemberi határozatából fakadó feladatok átgondolására; a gazdasági feladataink és megvalósításuk során keletkező feszültségek, érdekütközések, konfliktusok megismerésére, tudatosítására, különös tekintettel a teljesítményelv, a szelektivitás, a minőség érvényesülésére, a jövedelemelfordulására, a tervezett új adórendszerre, az új felszámolási és szanalási eljárásra, a magánstéra ellentmondásaira, a munkaerő és a tőke átcsoportosításának módjaira, a foglalkoztatási gondokra!

Vizsgáljátok mindezek megvalósulásának feltételeit, egy-

mal való összefüggéseit! Lehetőségeitől függően tegyetek javaslatokat a problémák megoldása érdekében!

III. A pártban belül megindult valós folyamatokra építő, önálló helyi politikai, cselekvési program előkészítésére, összehűzőket vállaltó képviselőre szólítjuk fel a KISZ-szervezeteket.

A teljesítményelv következetes érvényre jutása a felsőoktatásban és közvetlen környezetében is alapvető fontosságú a reformtörekvések megvalósítása, az értelmiségi szerepvállaló felkészülés érdekében. Gondoljátok át, hogy mi, egyetemisták, főiskolások miként segíthetjük az ország gazdasági, társadalmi fejlődését!

Gyűjtsétek össze konkrét javaslatokat a kvalifikált szellemi munka, a tudás becsületének és társadalmi elismerésének növelésére az oktatásban, a kutatásban, a lendülő munkahelyen; a ténylegesen a tudást, a teljesítményt minősítő számonkérési rendszerre; az oktatói bér- és követelményrendszerre; a pálya és önálló életkezés, egzisztencia-teremtés nehézségeinek csökkentésére (pl. a lakáskérdés megoldására); a korrekt nyil-

vános felvételi rendszerre, a tdk-dolgozatok és szakdolgozatok eredményeinek hasznosítására, a demonstrátori rendszer kiterjesztésére; a szakmai szervezetek hallgatói tagozatainak alakítására.

Az egyetemeken, főiskolákon nem megvalósítható kezdeményezéseket, az intézményen kívüli döntést igénylő javaslatokat továbbítsátok a területi, városi, megyei KISZ-szervekhez, rétegtanácsokhoz, a KISZ KB-hoz, képviseljétek minden párt-, állami és KISZ-fórumon! A KISZ Központi Bizottsága — e felhívással is — törekszik arra, hogy a következetes kiálláshoz politikai védelmet adjon. A hozzá érkező vélemények, elgondolások alapján a nyilvánosság előtt fordul javaslataitokkal a párt Központi Bizottságához és a kormányhoz.

IV. Február és március folyamán az alapszervezeti taggyűléseket, az aktivisták különböző fórumait, a vitaköröket, a FIN rendezvényeit használjátok fel a politikai programok előkészítésére, a továbbítandó javaslatok összegyűjtésére. A politikai programot áprilisban küldöttgyűlésen fogadjátok el!

KISZ KB EFT

HARCI TŰRA

A KISZ KB Egyetemi és Főiskolai Tanácsa és a Kilián György Repülő Műszaki Főiskola április 24–26. között Szolnokon egyetemi-főiskolai harci túrát rendez. A sportversenyek mellett harci repü-

lőgépek, helikopterek megtekintése, valamint ejtőernyős és repülőparádé is szerepel a programok között. 5 fős csapatok jelentkezését várják, határidő: április 3. További részleteket a KISZ-bizottságon lévő felhívásból tudhattok meg.

Erdély történetéről A Támpont Stúdióban

A ország tudja már, hogy röviddel karácsony előtt a boltokba került az „Erdély története” című háromkötetes munka. Nem kellett sokáig biztatni Köpeczi Bélának, a kötet főszerkesztőjének egy Tv-beszélgetés keretében a nézőket, egy-két üzletlőt eltekintve ki se került a könyv az eladótérbe, előjegyzésben elfogyott a rendelkezésre álló példányszám. Mint ahogy ez a kurrens könyvek esetében lenni szokott, örülni lehet a megnyilvánuló érdeklődésnek és bosszankodni sem kevésbé, hiszen megint csak azokhoz nem jut el „egy világ”, akiknek a legnagyobb tájékozatlanság honol fejükben, illetve akiknek még az igényük meglebbe, de vagy anyagilag nem engedhetnek meg maguknak egy 980 forintos kiadást, vagy nem eszméltek időben, vagy egyéb gátak (pl. egy országhatár) akadályozta őket a gyors beszerzésben. Remélhető azonban, hogy a kiadónak lehetősége nyílik a könyv újbóli, akár többszöri újrakiadására, tekintettel az érdeklődésre.

Ez az érdeklődés vezette a Támpont Stúdió szervezőit, hogy az első nonstop estükön meghívják a kötet néhány szerzőjét. Így vendégünk lehetett Szász Zoltán (MTA TTI), Miskolczy Ambrus (MTA TTI), Bóna István (ELTE BTK) és Tóth Endre (Magyar Nemzeti Múzeum). Mintegy 130-an vettek részt az esten.

Az előadók nehéz feladat elé állottak, hiszen nem sokan lehetnek még a lelkes Erdély-rajongók között sem, akik az 1945 oldalas munkát el tudták volna olvasni, szóban összefoglalni pedig hetekre lett volna szükség, nem a megadott 4x10 percre.

Három probléma köré csoportosították mondanivalójukat.

1. Elsőként Szász Zoltán beszélt a könyv létrejöttének körülményeiről, eddigi fogadtatásáról. Elmondta, hogy 1976 óta készült 12 történeti közreműködésével, hogy a szerzőknek valóban 10 év kellett a monumentális munka elkészítéséhez. Eredeti kutatásokra tudtak csak építeni, hiszen legtöbbször a negyvenes évek közepén készült átfogó feldolgozás Erdély tör-

ténetéről. Akkor egy kötetben, Makkai László tollából, aki a mostani munkából is kivette a részét az „Erdély a középkori Magyar Királyságban” című fejezettel.

2. Ezt követően a másik három előadó beszélt. Tóth Endre, ökortörténész Dacia római tartomány berendezkedéséről, működéséről, összeomlásáról beszélt. Hangsúlyozta, hogy a birodalomba legkevésbé integrált tartomány volt, a 165 évig tartó rövidnek tekinthető római uralom a romanizálódást nem biztosította.

Bóna István régészprofesszor a népvándorlás nagyon vitatott korából a magyar honfoglalást emelte ki. Emelést tett a magyarság erdélyi régészeti hagyatékáról, majd a X–XI. századi Erdély benépesüléséről. Megemlítette, hogy a romániai múzeumok nagyon gazdag anyaga az 50-es, 60-as években a magyarnál is fejlettebb román régészeti kutatások terméke.

A román kollégák legjobbjával a régészet berkeiben szoros barátság van, ami részben annak is köszönhető, hogy még a 70-es években is a bölcsész kar fogadott román régészhallgatókat.

Miskolczy Ambrus egy további hivatalos körökben sok vitát kiváltó történelmi csomópontot, az 1849–49-es szabadságharcról beszélt. Szomorúnak tartja, hogy még mindig „elődöntetlen”, hogy ki milyen ügyért harcolt és hány embernek ontották a harcóló felek a vérét. Dogmatikus szemlélettel vádolta azt a gondolkodást, mely retrospektíve elítélően tárgyalja a magyar forradalmat és szabadságharcot.

3. Végül ismét Szász Zoltán beszélt a XX. század nem kevésbé más-más szemüveggel látott sorsfordulóiról. Összességében elmondta, hogy a történettudomány elláthat lelkesítő, buzditó funkciót, illetve lehet a jelen törekvések igazolásának is eszköze. Ott ahol a történetírást sajátlatos módon mind a kettő jellemzi, az oda vezet, hogy a múlt és jelen: egybefolyanak, megszűnik az idő, a történelem vezérfonala lenni, ez utóbbi politikává válik, és ezáltal a napi aktuális törekvések kiszolgáltatója lesz. A bűvös szó, a „kritikai történelemszemlélet” azonban még sok ponton a magyar történelemtudomány számára is távoli cél. Ezt kell munkálni határon innen és túl.

A három kötet pedig, ha megvan, ne áruljon az otthoni könyvespolcon, hanem esténként 20-30 oldalas sebességgel már ma el kell kezdeni olvasni, és alig két hónap alatt a végére is lehet érni. Köszönet a szerzőknek.

Németh Zsolt

„Jó tanuló, jó sportoló” mozgalom versenykiírása

1. A verseny célja:

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tanácsa a „Jó tanuló, jó sportoló” verseny keretében minden évben értékes díjjal jutalmazza a közgazdaságtudományi egyetemi tanulmányokban és a sportban kiváló eredményeket elérő hallgatókat. Külön elismerésben részesülnek azok, akik egyetemünk sportegyesületében, a Közgazdaságtudományi Egyetem Sportklubban sportolnak.

2. A verseny rendezője:

Az egyetemi tanács, a KISZ-bizottság, valamint a testnevelés tanszék.

3. Résztétel:

A versenyen részt vehet az egyetem minden nappali tagozatos hallgatója, aki az adott tanév első félévi és má-

sodik félévi tanulmányi eredményével, az elért legjobb sportteljesítményével a versenykiírás feltételeinek megfelel.

— bármely sportág bajnokságain egyéni versenyzőként, illetve csapattagként az illetékes szakszövetség által igazolható eredménnyel rendelkezik.

— két vizsgaidőszak lecke-könyvi lezárásakor feltüntetett tanulmányi átlagok számtani középértéke 3,5 vagy annál jobb teljesítményt ért el. Azoknak a hallgatóknak, akik külső egyesületnek versenyzői, illetve játékosai, sportolási engedéllyel kell rendelkezniük.

4. Értékelés:

Az értékelés a megállapított pontszámok alapján történik. Az egyéni verseny győztese az a hallgató, aki a legmagasabb pontszámot éri el. Pontgyenlőség esetén az nyeri meg a versenyt, aki jobb tanulmányi eredményt ért el. A győztes nevét az örökös vándordíjon bevéséssel örökítjük meg. A versenyre benevezett és részt vevő hallgató a tárgy-félévi lecke-könyvi lezárását követően köteles tanulmányi eredményét és legjobb sportteljesítményét a testnevelési tanszéknek bemutatni.

5. Díjazás:

a) Az egyéni verseny győz-

tese egy évig védője az egyetemi tanács által alapított „Jó tanuló, jó sportoló” verseny örökös vándordíjának; b) Az 1–3. helyezett hallgatók, tiszteletdíjban részesülnek. (3000, 2000, 1000 forint értékű vásárlási utalvány); c) A 6–10. helyezettek emléklapot kapnak. A díjkiosztó a tárgyévet követő tanévnyitói ünnepélyen történik.

6. Nevezés:

A versenyen való részvételre az MKKE testnevelési tanszékén beszerezhető nyomtatványon lehet a folyó tanév március 31-ig nevezni.

7. Egyéb rendelkezések:

A verseny lebonyolításáért, az eredmények ellenőrzéséért és az értékelésért a testnevelési tanszék és a KISZ-bizottság a felelősök.

Fotó: Sass Ákos

A pedagógia tanszék pártcsoportjának kezdeményezésére jött létre a találkozó a pedagógia tanszék pártcsoportja és a hallgatói pártcsoport tanárszakos hallgatói között az elmúlt héten. Mintegy harmincan voltak jelen, oktatók és hallgatók a megbeszélésen. Meghívottként részt vett Balér Endre, a pedagógia tanszék vezetője és Révész Ferenc, az általános kar II. pártalapszervezet titkára. Ez a kezdeményezés nem egyedüli, hiszen a tanszék folyamatosan kikéri a hallgatók véleményét a pedagógia képzés rendszeréről, tartalmáról. Legutóbb 1985-ben készült el egy hasonló, teljes körű felmérés két demonstrátor munkája nyomán.

A két pártcsoport találkozásának légköre igen kedvező volt a problémák feltárása és a konstruktív javaslatok tekintetében. A hallgatók nemcsak „kritizáltak”, hanem alkotó javaslatokat tettek többségben olyan problémák megoldására is, amelyek a tanszéknek is gondot okoznak, azonban rajtuk kívül álló okok miatt, amelyeket magasabb szinten kellene rendezni.

A felvételi rendszerrel

A hallgatók — a képzési idő sorrendjében — a következő főbb problémákat érintették.

Kifogásolták a tanárszakra való felvétel rendjét. Milyen alapon, milyen pontrendszer alapján történik a felvételi azon kívül, hogy a hallgató eleve oda jelentkezik? — teték fel a kérdést. És mintegy válaszképpen elmondták, hogy tapasztalat szerint a felvételi pontrendszer meghatározott átlagszintjénél alacsonyabb ponteredménnyel veszi fel a tanárszakos hallgatókat az egyetem. Ezt a körülményt a tanárszakosok sérelmesnek tartják. Nem érzik magukat kisebb képességűeknek más szakosokkal szemben. Mégis ez a felvételi rendszer egyértelműen ilyen létkört szűl a diákok között. Ennek a hátrányát érzik azok is, akik első év végén megdolgozzák magukat és a tanárszakról más szakra szeretnének átjelentkezni. Éppen a tanárszakosok alacsony felvételi pontszáma miatt utasítják el őket. Ez ugyan nem hivatalos vélemény, hiszen Szuhay Miklós, mint oktatási rektorhelyettes, annak idején ígéretet tett arra, hogy ez nem lesz akadály. Hogy mégis fennáll a helyzet, annak az az oka, hogy csak így biztosítható elegendő számú tanárszakos hallgató az egyetemen.

A diákok kérése az volt, hogy ha a felvételin kevesen érik el a magasabb pontszámot, akkor csak azzal a néhány hallgatóval indítsák el

a tanárszakot, és ne hígsítsák fel alacsonyabb pontszámúakkal.

Érdekes, hogy az alacsony pontszámmal felvett tanárszakosok az átlagnál nagyobb egyetemi terhelés mellett is a legmagasabb tanulmányi átlagot érik el. Ez a tény is rácsafol arra, hogy a tanárszakon kisebb tudású emberek lennének.

Elmondták a hallgatók, hogy sokan csak azért jelentkeznek a tanárszakra, hogy elvégezzenek egy egyetemet, hogy diplomájuk legyen, de egyáltalán nem akarnak tanárok lenni. Ennélfogva nem vesznek olyan mértékben részt a képzésben, ahogy az elvárható lenne, és meggondolandó, hogy az államnak érdemes-e költenie az ilyenekre.

Pályalkalmassági vizsgáról

Felvetették a hallgatók, hogy jó lenne a felvételin pályalkalmassági vizsgálatot is végezni. Ezt a tanszék is kérte már, de visszautasították a javaslatot azzal, hogy ha még ezt a kevés jelentkezőt is megszürik, akkor mi marad a tanárszakon? A hallgatók kifejezett óhaja volt a pályalkalmassági vizsgálat bevezetése, mert véleményük szerint, ha ezt a pedagógia tanszék végzné, akkor már a felvételinél kapcsolatot teremthetne a hallgatókkal. Nem úgy, mint most. Ugyanis a pedagógia tanszék nem vesz részt a felvételiztetésben egyáltalán, ami a hallgatók véleménye szerint sem jó.

Szakvezető tanszéknek kellene lennie a pedagógia tanszéknek, javasolták a diákok. Ehelyett jelenleg a pol. gaz., a statisztika, a számvitel és az ipari technológia tanszék a szakvezetők. Emiatt sokszor nagyon ellentmondásos a tanárszakosok helyzete, ugyanis szervezetenként az ált. karhoz tartoznak, miközben szak tekintetében esetleg az iparkarhoz. Előfordult, hogy amikor a számvitel tanszékre jelentkezett demonstrátornak egy tanárszakos, akkor az iparkar ezt kifogásolták. Szerencsére végül mégis sikerült a felvételi.

Minél több valós szituációt!

A hallgatók igénylik, hogy I—IV. évfolyamon több gyakorlati képzésben részesüljenek az elméleti képzés mellett, hogy minél több valós szituációban, minél több gyakorlati készséget sajátíthassanak el a középiskolában. Ezért javasol-

ták, hogy ne csak ötödéven kerüljön sor az iskolai gyakorlatra, hiszen ez már a képzés legutolsó szakasza. Míg a tanárképző főiskolákon erre a gyakorlatra már első évtől sor kerül, addig az egyetemen csak az utolsó évben derül ki, hogy a tanárjelölt tud-e tanítani, vagy sem. Jó lenne — mondták a diákok —, ha már harmadéven beosztanák az iskolákban egy vezetőtanár mellé őket. Itt módjuk lenne megismerkedni az osztállyal, az osztályfőnöki feladatokkal, szabadidős programokat, konzultációkat szervezhetnének. Sokkal tartalmasabb lenne, így a nevelési gyakorlat, amely jelenleg mindössze egy osztályfőnöki óra megtartásából áll.

Patrónusi rendszer

Elmondták a hallgatók, hogy amikor a negyedéveseknek második félévben szakmai gyakorlatuk van, akkor a tanárszakos hallgatóknak nagyon sok órája elmarad. Éppen ezért javasolták, hogy legyen ebben az időben nekik is szakmai gyakorlatuk, amit egy iskolában kellene eltölteni, méghozzá úgy, hogy minden ötödéves tanárszakos — akik ebben az időben már tanítanak — egy negyedévesnek lenne a patrónusa.

Említték tettek arról is, hogy a levelezős hallgatóknak jobb lenne a szakmai gyakorlatukat állandó iskolájukban lefolytatni, hogy ne kelljen emiatt esetleg feljönniük Pestre.

A negyedéves hallgatóknál konfliktusos helyzetet teremt az, hogy a szakmódszertant sajnós nem mindig megfelelő színvonalon oktatják. Ezt a diákok a pedagógia tanszéktől kérték számon. A pedagógia tanszék tisztázza a félreértést részben a hallgatókkal, részben a szakvezető tanszékkel.

Gondot okoz az ötödéveseknél a szigorlatra való felkészülés, mert a pedagógia tanszék sok új irodalmat ajánl, amelyhez nagyon nehezen jutnak hozzá a hallgatók. Nehezíti a helyzetet, hogy a törzsananyagot is több könyvből kell összeszedniük, jól lehet, ez könnyebben hozzáférhető. A hallgatók problémája abból fakad, hogy a tanszék folyamatosan korszerűsíti a tananyagot, ebből kifolyólag még nincs állandó tankönyv. De elhangzott az ígéret is, hogy egy éven belül elkészül a jegyzet és ez megkönnyíti a helyzetet.

Révész Ferenc pártalapszervezeti titkár a találkozón elmondta, hogy a felvetett problémák néhányát mint feladatot felvállalja és tájékoztatni fogja a hallgatókat, ha előrelépés történt bennük.

I.

Vélemény a Megjegyzéshez

A honvédelmi tárgy körüli vita felzárása összefüggésbe hozható azzal, hogy az egyetemen eléggé hiányos a tárgy képzési rendjének gyakorlati megvalósítása. Nem érthetünk egyet azzal, hogy ez a rendelkezés megkérdőjeleződjön, ahogy az a Közgazdász legutóbbi számában „Megjegyzés” címmel megjelent cikkben történt. Ugyanakkor a rendezet gyakorlati végrehajtása konstruktív vita tárgyat képezheti.

A szerkesztő

„Szabálytalan” szabályzat-szabályozás

legűnek. Meggondolandó a tanulmányi ösztöndíjak alsó határának differenciálása. Például 4. félévben az alsó határ 3,76, vagy 7. félévben 3,51 is lehetne.

Változtatni kell az általános ösztöndíjak elosztásának automatizmusán. Az odaítélésnél a csoportok vegyék figyelembe a hallgató tanulmányi átlagát, utóvizsgák számát és a szakmai munkában végzett tevékenységet, a TDK-ban végzett munkát, s a közelelti aktivitását.

Ebben az évben a kiemelt ösztöndíjak elbírálása is ilyen kritériumok szerint történt. Emiatt sok vánd érte a kari DJB-seket azoktól, akik még

a régebbi, pusztán átlag alapján kiutalt kiemelt ösztöndíjakat tartják szem előtt. Fontos, hogy csak olyan hallgató adjon be kérvényt, — mert a beiratkozók ezt kérvényezni kell —, aki a fenti szempontoknak megfelel. A sokat emlegetett szubjektív elbírálás esélye is csökken, ha a tudományos-szakmai, illetve közéleti tevékenységet a tevékenységcentrum vezetője vagy helyettese igazolja.

Kiemelt ösztöndíjat az Egyetemi Szabályzat szerint 4,26-os átlag felett lehet kérvényezni, de a kérvények nagy száma miatt (több mint 150) meggondolandó az alsó határ felemelése (pl. 4,5-re).

Zs. E.

Kialakult a tanterv alapszerkezete

Újabb, lényeges fordulóponthoz érkeztek a képzéskorszerűsítési munkálatok, lezárulásához közeledik a reformfolyamatnak a hosszú távú fejlesztési tervek kidolgozását követő második szakasza. Megtörtént az általánosan megfogalmazott koncepció konkretizálása, elkészültek az egyetem új tantervi irányelvei, amelyek a napokban kerülnek széles körű megvitatásra, s március 30-án az egyetemi tanács is megtárgyalja és elfogadja majd a tervezetet. A jelenlegi helyzetről és a közeljövő terveiről az egyetem rektorától, Csáki Csabától érdeklődtünk.

A második szakasz egy érdekes, többlépcsős folyamat volt, amelyben tovább formálódott, csiszolódott a koncepció, ugyanakkor úgy érzem, hogy a legfontosabb elveket sikerült megőriznünk. Konszenzus alakult ki a tanterv alapstruktúráját illetően, sőt, egy új momentum is jelentkezett az eredeti elképzelésekhez képest: az általános társadalomtudományi modul felvétele a szakok közé. Hosszas viták, konzultációk során alakultak ki ennek a modulnak a körvonalai, de meggyőződésem, hogy nagyon fontos eleme lesz a korszerűsítésnek, hiszen a társadalmi igényeknek és a hallgatói elvárásoknak egyaránt megfelelő, az értelmiségi képzés céljait is szolgáló dologról van szó. Végleges struktúrájának kialakításához még további vitákra, együttgondolkodásra lesz szükség. Semmiképpen sem szeretnénk valamilyen párhuzamos rendszert létrehozni, elképzeléseinket egyeztetni fogjuk az ELTE-vel, s megpróbálunk egy közös programot kialakítani.

A tantervi irányelvek részletes ismertetésére itt nincs lehetőség, de néhány területet azért emeljük ki az anyagból. Itt van például a főiskolákkal való kapcsolat, ami szintén az új dolgok közé tartozik.

A főiskolákkal való rendszerépítés az egyik legvitatottabb kérdése a koncepcióknak. Úgy tűnik, hogy a főiskolákkal sikerült megállapodnunk egy olyan szisztémában, amely valóban nyitott és ténylegesen oda-vissza mozgásokat tesz lehetővé. A második tanulmányi év után a főiskolai ágra kerülő hallgatók az üzemezdász diplomát a társintézmények valamelyikén is megszerezhetik. A soros képzésnek megfelelően megszakítás nélkül

Interjú a

nappali tagozaton folytathatók a tanulmányok a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem ipari üzemezdász, valamint a Pénzügyi és Számviteli Főiskola vállalati pénzügyi szakán. Hallgatóink átiratkozhatnak a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskola kereskedelmi és vendéglátóipari szakjaira, a Külkereskedelmi Főiskola áruforgalmi, továbbá a PSZF számviteli és rendszerszervezői szakjaira is.

— Úgy tudom, hogy a következő nagyobb csomópont a szakirányok témája.

— Valóban, a tanterveket véglegesítő munkálatok mellett a legfontosabb feladatunk a szakirányok részletes kidolgozása. Ezzel kapcsolatban a képzéskorszerűsítési csúcscsúszás nemrégiben juttatott el egy egységes szempontrendszert a tanszékhez, mert a korábban beérkezett szakirányjavaslatok csak részben feleltek meg a céljainknak. Igen nagy szórást mutatott a különböző szakirányok óraigénye, s volt, ahol nem dolgozták ki a képzés céljait. Komoly átfedések mutatkoztak a témakörök között, a javaslatok zöme továbbra is egytanszék-centrikus, más oktatási egységek közreműködésével nem, vagy alig számol. Egyes javaslatok rendkívül elaprózták, mások túlzottan is összevont témakörökkel operáltak, s nem adnak lehetőséget a szakirányok kombinálására sem.

— Mik a felülvizsgálás főbb szempontjai?

— Egy-egy szakirány összes órákerete ne legyen több 20 óránál. Minden javaslat tartalmazzon szabályozott alternatívás lehetőséget úgy, hogy a kötelező tárgyakra 10—12 óra, az alternációra pedig 8—10 óra jusson. Pontos javaslatokat kérünk a szabályozott alternatív órákeretek kitöltésének módjára, továbbá törekedni kell az átfedések kiküszöbölésére is. Áprilisban minden szakirány megvitatására sor kerül majd a csúcscsúszásban annak érdekében, hogy a konzisztencia és az elvek érvényesülése biztosítható legyen.

— A tantervben az szerepel, hogy az új képzést lényegében változatlan oktatói létszámmal kívánják megvalósítani, amihez nyilván bizonyos kádercserére lesz szükség.

... a főiskolákkal sikerült megállapodni

— Az egyetem oktatóinak korösszetétele meglehetősen szélsőséges, viszonylag nagyarányú nyugdíjbevételre várható 2—3 éven belül, így ha egyéb természetes mozgásokkal is számolunk, akkor mintegy 15—20 százalékos cserélődés minden különösebb akció nélkül végre fog menni. Hogy ezen túlmenően milyen cserék lesznek, az attól függ, hogy a jelenlegi állomány mennyire vállalkozik bizonyos feladatok felvállalására. En úgy látom, hogy van egy szilárd mag, aki vállalja ezeket a feladatokat, és ahogy a munka előrehalad és mindinkább kitisztul a kép, ez a mag egyre bővül.

— A tervezet külön kihang-

rektorral

súlyozza a nyelvi képzés fontosságát. A követelmények bővülése együtt fog-e járni a külföldi tanulási lehetőségek kiszélesítésével?

— Az egyetemnek nagyon komoly törekvése, hogy ne csak az oktatókat, hanem a hallgatókat is többet küldhessük külföldre. Nemrégiben volt nálunk egy NDK rektori látogatás, aminek az eredményeként sikerült fontos lehetőségeket teremtenünk NDK-beli cserékészre, s ez a német nyelvterületen többszörözi a kiküldhető hallgatók számát. A szovjet kapcsolatok továbbra is adottak. A minap találkoztunk az új amerikai nagykövettel is, aki komolyan megígérte, hogy egyik fő feladatának tekinti majd a hallgatói tanulmányutak körének bővítését. Az egyéb országokkal kapcsolatban a fő korlát a pénz. Épp most kellett lemondanunk egy spanyol cseréprogramot, mert nem tudtuk finanszírozni az utazási költségeket.

— Mik lesznek a legközelebbi lépések az oktatási reform továbbvitelében?

— A szakirányok kidolgozása után a szervezeti kérdések tárgyalása következik, illetve ezzel párhuzamosan össze kell állítanunk egy újabb, de most már munkanyagként elfogadott tantervet, s el kell kezdenünk az alapanyag-tervezetűre reálizálási programját is.

Az április végén megrendezésre kerülő egyetemi hallgatói fórum lehetőséget nyújt az új állami támogatásról szóló Egyetemi Szabályzat megvitatására és elfogadására. Erdemi vita és gondolatok viszont csak a szabályzat-tervezet ismeretében lehetségesek. Ezért közlünk néhány, már vitatott, illetve vitára érdemes gondolatot, az ideiglenes Szabályzat néhány fontosabb pontját és javaslatokat.

Tanulmányi ösztöndíj éveken keresztül 3,51 átlagot, illetve negyedévtől 3,76-tól adható. Idén történt először, hogy I. évesek ösztöndíjra jogosultságát 3,41-től állapítottuk meg. Ezek gyakorlatától eltérően, ebben az évben már nem volt 200 Ft-os ösztöndíj a negyedévesek 3,51—3,75 átlaga között, mivel az egyetemi diákjelölti fórum nem találta ezt ösztönző jel-

Geiszlinger Arpad

Politikai intézményrendszerünk

Szarvas László a IV. szekció munkájáról

A szocializmus fejlődésének időszerű kérdései hazánkban című országos elméleti tanácskozás **Politikai intézményrendszerünk működésének hatékonysága** témakörével foglalkozó IV. szekciója munkájában részt vett Szarvas László, egyetemünk pártbizottságának titkára is.

— Melyek voltak a szekció vitájának főbb témaköréi?

— Politikai intézményrendszerünk minden egyes eleme területekre került. A közvetlen célunk az volt, hogy a politikai intézményrendszer hatékonyságát megvizsgálva felfedezzük azokat az utakat, amelyek a jobb funkcionálás elősegítését célozzák. Ezért a szekció a politikai intézményrendszert több metszetben vizsgálta.

— A politikai intézményrendszer egészéről milyen gondolatok fogalmazódtak meg?

— Többnyire az a vélemény dominált, hogy a kétségtelenül meglévő és erősödő demokracizmus mellett nem pusztán a jelenlegi működés megjavítását kell célul kitűzni, de a diszfunkcionális gátló tényezők kiküszöbölését vagy oldását is szem előtt kell tartanunk.

Volt, aki arról szólt, mit tart ma, itt és most a politikai intézményrendszer egésze döntő feladatának. S itt a konfliktusmegelőző és -oldó funkciót emelte ki, elsősorban a válságmegelőző, válságkezelő feladatot hangsúlyozva, amely egyáltalán nem mondható hatékonyaknak. Természetesen szó volt arról a folyamatról is, amely ma az egész szovjet politikát jellemzi. Kiemeltük, hogy a szovjet tapasztalatokból számunkra ma elsősorban az a fontos, hogy a gazdasági, politikai, ideológiai és intézményi reformokat együttesen ragadják meg. Szétválaszthatatlan számunkra is a gazdasági és társadalmi reform kibontakoztatása.

— Milyen vélemény alakult ki a párt és az egyéb intézményrendszerbeli szereplők viszonyáról?

— Az államhoz való viszony tekintetében újra kell gondolni a párt vezető szerepének értelmezését, a döntéshozatal módját, valamint egyes hatásköri kérdéseket is tisztázni kell. Halaszthatatlanná vált például, hogy a kormány jobban kapcsolódjon az országgyűléshez, s egyre kevésbé a pártközpontjához. Ez persze nem csupán az önhatalmú érvényesítő hatalmavédő reflex, és intolancia miatt nehéz, hanem azért is, mert az államigazgatási szervek hozzászoktak a döntések és a felelősség

átruházásához. Az érdekképviseleti szerveknek elsősorban a legitimitást nyújtó bázis és a központi beavatkozás viszonyáról esett szó. Markánsan megfogalmazódott, hogy az érdekképviseleti szervek saját tagságukra támaszkodjanak. Általában is jellemző volt, hogy a szekció az öntevékenységet és a decentralizálást mellette tette le a garast. Az állampolgárok és az intézményrendszer egészének kapcsolatában különös hangsúlyt kapott ez. S nem pusztán az a nyilvánvaló feladat, ami az államra hárul az öntevékenységi formák feltételrendszerének megteremtése során, hanem az állampolgári kezdeményezések bővebb terének és kibontakoztatásának lehetősége is megfogalmazódott. Fontos, és számunkra rendkívül jelentőséggel bír, hogy pozitív példaként szolgált az egyetemi öntevékeny csoportok működéséről, de példaként említették a városvédő egyesületeket is.

— Olyan egycentrumú intézményrendszerben, amilyen a magyar is, rendkívül jelentős a fő centrumról, a pártról kialakított kép.

— Igen, ez számomra kiemelkedően fontos terület, nem pusztán megbízatásomból fakad, hanem azért is, mert ez az érdeklődési szakterületem. Javasoltuk a tanácskozáson, hogy maga a párt legyen tudományos kutatási téma. Fontos ismerni, hogyan artikulálódnak az egyes, párton belüli érdekek, milyen mechanizmusok működnek. Újra kell értelmezni a demokratikus centralizmus fogalompar hangzásiát, a testület és apparátus viszonyát, de nem érdektelen az sem, hogy milyen emberi értékeket preferál a jelenlegi mechanizmus. Mindez nélkülözhetetlen a pártélet dinamizálásához.

— Milyen összkép alakult ki önben a tanácskozásról?

— Nagyon rég nem volt hasonló jellegű vitafórum, s így már elégtő szükség volt rá. A tanácskozás azért volt nagyon hasznos, mert nevén nevezte a problémákat, számba vette és összegezte az eddigi kutatási tapasztalatokat. Fontos momentuma az elemzéseknek, hogy a teljes társadalmi összefüggésrendszerben kívánta elhelyezni valamennyi kérdéskört. Nem fogalmazódtak azonban meg konkrét feladatok, s így nélkülözhetetlen, hogy további munkálatok következnek, különben nem töltheti be azt a ki nem mondott funkcióját, hogy a politikai, ideológiai és társadalmi átalakulás irányába hasson.

M. M.

Az előfelvételis jelentést tesz a majdani „parancsnokának”

Hrubos Ildikó és Kollár Zoltán a seregben

„Kulturált fegyvelemsértők”

„...milyen hosszú tud lenni egy év...”

Látogatásban a sorkatona előfelvételiséknél

Java részben nevetgélve, anekdotázva kerül szóba katonaviselték körében az az egy esztendő, melyet a Néphadseregben töltöttek. Borozgatás közben történetek jönnek elő egy-egy „öreg katona” rosszdulatú vicceiről, a minduntalan „kicsobbanást” parancsolgató szolgálatról, lógási trükkökről, rendes és kevésbé rendes előjárókról — ezek különféle „beceneveiről” —, kitartó és hűséges, valamint kevésbé kitartó és kevésbé hűséges barátokról, „hazajárógépekről” és peche-sekről, akik alig-alig jutottak haza a majd’ tizenkét sorkatonai szolgálatban töltött hónap alatt. Mindaz az élmény, emlék, hangulat, melyet katonáévm alatt gyűjtöttem magamba, egyszerre tört elő legelégűbb agytekervényeimből, amikor elkísértem azt a kis lelkes csapatot, mely a szombathelyi lakatnyja közgazdós előfelvételisét látogatta meg január egyik utolsó napján.

ségnél mintegy 180 közgazdós előfelvételis van. Az előfelvételis állomány helyesen illeszkedett be a kisközösségekbe, mozgalmi, kulturális munkája is meghatározó, vitakészsége is — érthető módon — jóval fejlettebb, mint társaiké, ez főleg a politikai oktatás során gyümölcsözősíthető. Surlódások csupán abból adódnak, hogy néhányan elkényeztetettek, vagy, hogy egyesek kétségbe vonják a hadsereg szükségességét. Mindemellett létszámarányukhoz képest is alacsony a fenytések száma közöttük. En úgy szoktam fogalmazni, hogy az előfelvételisek „kulturált fegyvelemsértők”, azaz soha nem követnek el durva fegyvelemsértést, nem italoznak és függelemsértést sem követnek el, inkább hazatukukkal, öltözködésselükkel van gond.

Persze, a fő problémát nem ez okozza — meglepő módon sokkal inkább a szülők egy része! Leveleket írogatnak és telefonálnaknak felesleges szerveinknek — a gyermekük tudta nélkül —, olyanokat állítva, amely finoman szólva nem felel meg a valóságnak.”

— Miközben Goda alezredes az ajtóhoz kísér, még hozzátézi: „Jobban alakult ez a kapcsolat az egyetemmel, mint hit-tük, s kölcsönösen hasznos lehetőség nyílik a további együttműködésre.”

★

A könyvtárban semmi nem emlékeztet arra, hogy speciális keretek között működik, hacsak azt nem, hogy ablakai a most vastagon hóborította alakulótérre néznek. Kárpáti Józsefné könyvtáros örömmel mutatja a változásokat. „Könyvtárszerűbbek lettünk, de azért jönnek ide a fiúk más célból is. Az asztalon hever például egyikük gitárja, itt gyakorol a Ki mit tud-ra. Irodalmi esteket is rendezünk havonta egyszer. Itt 16 ezer szépirodalmi és 14 ezer szak-könyv áll az olvasók rendelkezésére. Figyelembe vesszük az új könyvek vásárlásánál az ittlévő előfelvételiseket, így a közgazdósok számára elsősorban általános jellegű, átfogó közgazdasági munkákat rendelünk, de mód van, könyvtárközi kölcsönzés útján, speciális művek meghozatalára is. Az egyetemüktől tankönyveket kaptunk, ezek itt helyben olvashatók. A nyelvkönyvekhez kazetták is kaphatók, és hat fejhallgató áll rendelkezésre a magnóhallgatáshoz. Sajnos, az ideiek nem olyan lelkesek, mint a tavalyiak voltak, de február elején beindul a már korábban megígért nyelvi szinttartó szak-kör nyelvtanárok vezetésével,

s akkor talán majd gyakrabban használnák ki a lehetőségeket.”

★

Az Igaz Szó nem véletlenül írt — többek között — Rutai István honvéd tevékenységéről. Ő a Csapat Művelődési Otthonban az egység KISZ-titkárának irodájában lehetőséget kapott a számítástechnika alkalmazására; már kidolgozta a KISZ által működtetett kávéház elszámolási és nyilvántartási programját, és nyilvántartásigazgatóként dolgozik az életük. Addig is találkozhatunk közülük néhány szerezéssel a KEN, az Országos TDK-konferencia és egyéb egyetemi rendezvény alkalmával. Mert, ha most ők — állampolgári kötelezősükknek eleget téve — a Néphadsereg kötelekébe tartoznak is, azért már egyetemünk polgárai.

M. M.

Diákszakszociport alakult

„Student” diákszocietkezeti szakszociport néven új vállalkozást alakított az Economix Egyetemi Kiszocietkezeten belül tizenkét hallgató és Hegedűs István a Tarkareki Kollégium nevelőtanára. A bármilyen fizikai, ügyviteli, szakmai munkát vállaló csoport iskolaszocietkezeti formában működik, ami kedvezőbb adózási feltételeket biztosít számukra. Mint mindebből látható, az új társaság a munkamegbiázások piacán konkurenciát jelent az Economix régóta működő Universitás szakszociportja számára. Míg azonban az utóbbinak bárki tagja lehet, az új formában csak egyetemi hallgatók, illetve a szakmai feladatok megoldásának segítésére korlátozott számban egyetemi oktatók vehetnek részt. A „Student” új tagok jelentkezését várja.

A kisebbségeinkkel kapcsolatos politika

A Társadalomtudományi kérdésre, építő javaslatra adott Klub vendége február 25-én válaszal a külföldön élő kisebbségeinkkel kapcsolatos magyar politika módosulását jelezték. A határon túli magyar nemzetiségek helyzetéről konkrét, tárgyilagos, az aggasztó tendenciákat számba vevő előadása és a nagyszámú kiegészítő meg.

Instruktori tábortok

Szeretnénk minden kedves érdeklődő figyelmébe ajánlani két tábort, amelyek elsősorban instruktoroknak készülnek, illetve azoknak, akik instruktorok akarnak lenni, de minden kedves érdeklődőt szívesen fogadunk. A tábortok részletes programja még ismeretlen, de — az elmaradhatatlan vidámkodás mellett — szó lesz az instruktori munka rejelméről, jövőjéről is. Időpont és helyszín: április 17—19. Tata és május 8—9. Csillebérc. Közelebbi információk a plakátokról!

Ösztöndíj-kiegészítés(?) a kaszinóban

Fotó: Nagy Gábor

Nem minden kezdet nehéz

Elindult útján egyetemünk legnagyobb közönséget vonzó klubja, amely rövid egy hónapos pályafutása során megközelítően négyezer vendéget fogadott.

Ránk kivételesen nem volt érvényes a „minden kezdet nehéz” mondat, mert első rendezvényünkön, a február 13-i KFT-esten, amelyen Koltai Róbert is közreműködött, 2286 fizető nézővel, a rendezői igazolvánnyal, belépőkkel valamint a rendezőkkel együtt lehattunk körülbelül 2800-3000-en, akik kíváncsiak voltak az együttesre, és talán egy kicsit a Közgáz Diákcentrum első — mindjárt nagy — ugrására.

A negatív nézőcsúcs egy héttel később született, a Támpont Stúdió első estéjén, ird és mondd: 168 fizető nézőnk volt. Aznap este nem repesett senki szíve az örömtől. Pedig volt valami, amihez hasonlót — „félék” — többet nem fogunk produkálni: a rendezők és a szervezők is egy kicsit vendégnek érezték magukat munkájuk közben. Hát nem „csodálatos” az a rendezvény, amelyen a büfé előtti asztalok zöménél rendezők és szervezők beszélgetnek kedélyesen azzal a meggyőződéssel, hogy ha már csak ennyi vendég jött el, akkor nekik kutya kötelességük imitálni a tömeget!

Mindenestre a buli (buki?) után egy kevésbé kedélyes, mondhatni szenvedélyes kétórás beszélgetésen megállapodtunk abban, hogy rossz volt a plakátolás (kevés, rossz helyekre); a műsorokhoz. Az est — ha nem vesszük figyelembe a költségdátát — jó volt, ha figyelembe vesszük, akkor rossz. Kevesebb költséggel, kevesebb programmal (hiszen a múltkor egy este volt: beszélgetés Erdélyről, színjátszókor, kiállítás, Sebő-koncert, majd táncbázis, filmvetítések) kell a közeljövőben kialakítani a KDC Támpont Stúdió műsorát. Talán ennek köszönhető, hogy két héttel később, az első kis bulihoz képest több, mint háromszor annyi fizető néző érdeklődött

Sára Sándor és Csoóri Sándor gondolatai iránt, nézte az ideai játékfilmszemle egyik díjnyertes filmjét, a Keresztúton című alkotást (rendezte Sára Sándor, dramaturgia Csoóri Sándor), amely a bukovinai székelyek sorsáról szól. A beszélgetés befejezése után hallgatta a XVII—XVIII. századi Kárpát-medencében honos muzsikát, amelyet a Jánosi együttes tolmácsol.

Nem tettem még említést a február 27-i programról (Bikini és Vass István Zoltán), amelyen 1200 vendégünk volt és amelynek talán csak annyi volt az érdekessége, hogy először éreztük néhányszor, hogy mintha már sínen mennének a dolgok.

Nem hallgathatók arról sem, milyen nehéz körülmények között vagyunk kénytelenek dolgozni — nem beszélve a Közgázász dolgozóiról, akik minket indulásunkkor maguk mellé ideiglenesen befogadtak. S miközben — lényegünk-ből adódóan — mind nagyobb helyet vagyunk „kénytelenek” tőlük kisajátítani, elfogadható megoldás híján, egyre erősebben nő az igény bennünk, hogy mások zavarása nélkül, telefonnal végre önálló, bútorozott helyiséghez juthassunk az egyetem főépületében. Kérem, ha valakinek van ötlete ezzel kapcsolatban, ismertesse velünk. Sok embernek tudna segíteni.

Néhány szó a jövő programjairól: március 13-án, pénteken Koncz Zsuzsa, Bródy János, Peterdi Pál; március 28-án, kivételesen szombaton a Skorpion együttes lesz a vendégünk, KDC Támpont Stúdió legközelebb — mivel 20-án KEN lesz — csak április 2-án, csütörtökön lesz (ha az egyetem is hozzájárul).

Végezetül, de nem utolsósorban: mindenki kritikáját, dicséretét, ötletét szeretettel várjuk, hogy tényleg nektek készíthessük programjainkat, és azért is, hogy minél kényelmesebben érezhessétek magatokat.

Mikósi Balázs
klubvezető-helyettes

Vendégünk: L'ubomir Feldek szlovák író

A Társadalomtudományi Klub illusztris vendége lesz március 25-én, szerdán este 7-kor a BME Martos kollégiumának Nagy László kollégiumával közös szervezésében L'ubomir Feldek, a mai szlovák irodalom egyik legjelentősebb személyisége. 1936-ban született Zsolnán. Csodagyerekként indult, tizenkét évesen kezdett publikálni. Aztán írt verset, mesét, regényt, humor, bábjátékot, színművet, rádiójátékot, tévés forgatókönyvet, esszét, s jelentős fordítói életművel dicsekedhet.

Nevét ismerik, írásait vitáik egész Szlovákiában, életműve és személyisége egyaránt meghatározó összetevője a mai szlovák irodalmi életnek. Az 1958-tól felülről, s a szlovák költészetet jelentősen megújító, az akkor többnyire sematikus népies-realistai irodalomba a korszerűség szelét vető, s nem ritkán vihart arató „nagyzsombati kör” (vagy „metafora-iskola”) vezető egyénisége volt. Mindig örömmel provokált vitát, s szívesen vállalta a termékeny szellemi konfrontációt.

Elesen fogalmaz, volt verseskönyve, amely arról vált híressé, hogy a könyvtárakból egyenesen a zúdába került. A korszerű szlovák önértékelés

sért dolgozik, támogatja a köz-helyeket, elutasítja a gondolatok kényszerpályáit. Konfliktusainak száma végtelen, eredményei, műveinek értékei jelentősek.

Verséből *Virradat a ceruza körül* címmel a kiváló szlovákiai magyar költő, *Törsér Árpád* készítette a pozsonyi *Madách Kiadó* számára egy magyar nyelvű válogatást 1980-ban. Szerepel természetesen a szlovák költők *Gyűjtőpont* (Pozsony, 1984) című, *Tóth László* szerkesztette, illetve *Cseresznyevirágok balladája* (Bp., Kozmosz 1986) című, *Zádor András* szerkesztette magyar nyelvű antológiájában, továbbá a *XX. századi cseh és szlovák költészet* (Bp., Európa, 1988., szerkesztette *Zádor András*) című gyűjteményben is. 1986-ban érdekes, eredeti dráma-kötete jelent meg magyarul, *Varga Imre és Bába Iván* fordításában *Szomorú komédiák* címmel.

Magyarországon európai szintű versművészete ellenére kevésbé ismert, pedig ő maga — *Csokonait*, *Balassit* is fordít — a magyar irodalom és kultúra egyik legnagyobb szlovák barátja.

—s

Pályázati határidők

Több, lapunkban korábban ismertett pályázat határideje hamarosan lejár.

A KISZ KB Társadalomtudományi Alapítványának, melyre bármely társadalomtudományi témakörben készült vagy készülő egyéni vagy közös tanulmányal lehet pályázni, március 15. a beküldési határideje.

Szintén március 15-ig lehet

pályázni a KISZ KB EFT, a Művelődési Minisztérium és a Magyar Írók Szövetsége hagyományos egyetemi, főiskolai irodalmi pályázatára.

A diákajtó-pályázat (lapok, ill. diákújságírók számára) beküldési határideje április 1. Valamennyi itt felsorolt pályázatra a pályamunkákat a KISZ KB EFT Titkárságának címére lehet beküldeni: Budapest, Pf. 72 1388.

Keresztúton

Sára Sándor és Csoóri Sándor legutóbbi filmalkotásának, a Keresztútonnak első nyilvános vetítésére egyetemünkön került sor, a Közgáz Diákcentrum és a Támpont Stúdió szervezésében március 6-án. Az egyértelmű sikert nem pusztán az I-es előadót betöltő, túlsúlyos nézőtér igazolja, hanem az az érdeklődés is, amely a film vetítését követő beszélgetés iránt megmutatkozott. Sára Sándor főleg a film témaválasztását, az immár életművé duzzadó dokumentumfilm-sorozat elkészítésének körülményeit és további terveit vázolta. Csoóri Sándor inkább a témaválasztás erkölcsi súlyáról szólt. Ezt követően a régi *Poltárok* hangulatát idéző eszmecsere következett, fel-felcsattanó tapsokkal, szisszenésekkel, okos és gyengécske kérdésekkel és felelősségvállalásra, cselekvésre buzdító, lelkesítőnek szánt szavakkal.

A felvételt készítette: Nagy Gábor

Társadalomtudományi Klub

Március 19. csütörtök (KEN) 19 óra, Kinizsi kollégium: A Homály klub és a Társadalomtudományi klub közös rendezvénye, a Kaláka együttes koncertje, majd Vallai Péter estje Esterházy Péter: Kis magyar pornográfia című könyvéből.

Március 23. hétfő: Schlett

István: Kísérlet egy politikai reform kiindulópontjának megtalálására.

Március 25. szerda: Vendégünk: L'ubomir Feldek szlovák író.

Az utóbbi programok; a Makarenkó u. 20. alatti színházteremben, 19 órakor kezdődnek.

„Realista reformpolitikai éthoszt tartok szükségesnek”

Szell János a Társadalomtudományi Klubban

Szell János politológus több mint kétórás, fészült figyelemmel kísért előadásából, majd a számos kérdésre, hozzászólásra adott válaszából, kiegészítéséből — főként terjedelmi okokból — itt csupán néhány gondolatot tudunk kiemelni. A teljes gondolatmenetet az elhangzottak jelentőségére tekintettel várhatóan az Ef-lapok fogja ismertetni.

A mai politikai szituációban az elmúlt évekhez képest jobban benne rejlenek egy reformirányú fordulat lehetőségei is — kezdte bevezetésében az előadást. A hazai politikai életben ugyanis egy hosszabb szakasz — egyre inkább úgy tűnik — lezárulóban van. Amint az már köztudott, 1974-től fékeződött le a reform, zajlott le bizonyos visszarendezés, újracentralizálás a gazdasági és nemcsak a gazdasági életben. Az ezt követő időszakot az jellemezte, hogy a strukturális, a szervezeti-intézményi változások szükségessége elől kibírtunk, ehelyett nagyon nagy külföldi kölcsönök felvétele mellett abban reménykedtünk, hogy a világgazdasági korszakváltás „nem gyűrűzik be” Magyarországra.

1979—1980-tól egy fontos, de felemás reformpolitikai „nyitás” vetett véget ennek az időszaknak. Az új fázist a korábban nagyon jelentős érdemeket szerzett „fontolva haladó” centrumpolitika egyfajta határozatlan, bizonytalanokodó újraegyesztésének tekinthetjük. Az egyetemes megteremtésében fontos, de részleges és — mára kiderült — nem túl tartós eredményeket értünk el, miközben nem lebecsülhető reformlépésekre is sor került, mint például az iparirányítás átalakítása, az új vállalatvezetési formákra való áttérés és az új választójogi törvény bevezetése. Végül is azonban az alapvető gazdaságpolitikai célok a jelenlegi mechanizmusban nem teljesültek, e szakasz mérsékelt reformlépései nem jelentettek

igazi nyitást. 1985—86 mérsékelt teljesítményei szerencsére nem vezettek politikai válsághoz, de a politikai konzensus, a bizalom gyengült, az adott fontolva haladó centrumpolitikát illetően, mert az abban rejlő lehetőségek egyre inkább kimerülni látszanak. Mára megértett a váltás, az új, átfogó nyitás szükségessége.

Aggasztó jelenségnek tartom — folytatta Szell János —, hogy a váltás irányát illetően a politikai orientációk, s politikai erők erősödően polarizálódnak. Ezen erők sorában ma is él egy rendteremtő, kemény, centralizáló orientáció, bár ennek bázisa az elmúlt 6-7 év „kezi vezérlés” egységteremtő politikája, a nem túl meggyőző eredmények hatására az utóbbi hónapok során bizonyos értelemben objektíve szűkült.

Másik lehetőségként folytatódhat ugyan a korábban érdemeket szerző, de az utóbbi időben bizonyos mértékig elbizonytalanodott centrumpolitika, amely feltétlenül a legjelentősebb bázissal rendelkezik, de hosszabb távú perspektívái elhomályosodtak. S végül harmadik lehetőséget a legutóbbi időben valamelyest megújított reformpolitikai kényszer és talán az esélye is, bár ezzel kapcsolatban aggasztó tünetek is észlelhetők.

Ezek közé tartozik, hogy a reformot akaró erők köre nem bővül a helyzetnek megfelelő mértékben, mert főként a fiatalok körében bizonyos kiábrándulás, reformhietlenség tapasztalható a bizonytalan, sokszor félbemaradt reformlépések következtében. Sürgetően szükséges lenne a reformerők összefogása, szóértése, politikai erővé válása, mert jelenleg a különböző reformpárti csoportok gyengék, szétforgácsoltak, esetenként egymást marják.

Előadónk felhívta a figyelmet arra, hogy a reformpolitika térnyerése egyes illúziók ellenére természetesen nem a reformerők „hatalomátvitelével” jöhet létre, hanem a reformerőknek a centrummal való szívs tömeggyűlése, megegyezése, kompromisszuma révén. Ez a megegyezés — sőt, maga a tárgyalás — azonban csak úgy bírhat realitással, ha az egyes

A FORRÁS KÖR ESTJE

Ki is Erdélyi József?

Szinte nem is ismerjük Erdélyi József költészetét, ezért a Társadalomtudományi Klub által meghirdetett este viszonylag kevesen látogattak el a Makarenkó utcába, hogy a Forrás Kör előadásának segítségével képet kapjanak Erdélyi Józsefről. Ki is ő tulajdonképpen?

Erdélyi József 1896-ban Bihar megyében született, 1920-tól kezdve bukkannak fel versei a folyóiratokban. Első kötetét — *Ibolyalevél*, 1924; *Világ végén*, 1924 — a népdalokra s Petőfire emlékeztető egyszerű, tiszta hang, könnyed verselés, világos képek jellemezték. Korai verseiben lázadó forradalmi tűz ég: a magyar szegényparasztság elnyomottsága, kiszolgáltatottsága. Voltaképpen előfutára a népi írók mozgalmanak (maga a mozgalom csak 1930 után bontakozott ki). A harmincas években még néhány nagyszabású költői teljesítményre képezte (Téli rapszódia, 1934; Fehér torony, 1938), azután fokozatosan hanyatlik. Elégedlensége és lázadója is jobboldali irányba torzul: néhány antiszemita verssel jelentkezik, tagja lesz szélsőjobboldali pártoknak. 1945 után verseiért, cikkeiért mint háborús bűnöst vonták felelősségre. 1954-ben Visszatérés címmel jelent meg ismét verseskötete, amelyben eddigi újítást tévesnek nyilvánva, új versekkel jelentkezett. Ezt tucatnyi kötetet követte még. 1978-ban hunyt el.

A bevezető áttekintés ellentmondásos képet vetített elénk. „Petőfies versekkel indított” — hallottuk Medvigy Endrőtől, a Forrás Kör műsorának (műsorainak) szerkesztőjétől, az est bevezetőjében, később pedig azon kaptuk fel fejünkön, hogy a maga korában — a harmincas évekig — költészetét jelentősebb volt, mint Ilyés Gyuláé. Az összehasonlítás Ilyés Gyulával csak fokozta érdeklődésünket versei, költészeté iránt.

Az életút tömör felvázolása után a Forrás Kör előadóművészei (Basa Annamária, Faragó Laura, Erős József, Homolya Attila, Szabó András és Torday Ferenc) léptek a színpadra. A népes közönséghez szokott társulat nagy-szerűen jelentette meg Erdélyi ellentmondásos költészetét.

A Forrás Kör népi-nemzeti gondolatokkal foglalkozó irodalmi kör. Előadásaik nagy hányadát az Egyetemi Színpadon mutatják be, melyek közül legjelentősebbek a Sinka István, Bajcsy-Zsilinszky Endre, Kós Károly, Dsida Jenő életét bemutató estek, valamint a Szárszék '43 és a Kelet Népe című összedíjazások. Műsoraikkal kijárnak Erdélybe és Szlovákiába is.

A kiemelkedő előadói teljesítmények ellenére sem „vált naggyá” számunkra a költő. Véleményem szerint azonban az előadásnak nem is ez volt a célja, hanem az, hogy bővüljön irodalmi látókörünk, értékes versekre és igazi értékekre bukkanjunk. Akik ezen az esten részt vettek, valamilyen gazdagodhatnak egy-egy verssel, vagy akár csak néhány verssorral, „megrizvén Erdélyi József költészetének értékeit.”

Kovács Ágnes

töredék-reformerök egymás között is megtalálják előbb a közös nevezőt. Jelenleg ugyanis a szocializmus teljesítményelvű-posztulatista megreformálása, a politikai demokrácia erősítése irányába orientáló (maguk között is tagoli) erők; a társadalmi, nemzeti „sorskérdések” felelőse, nem túl racionálisan kidolgozott programmal rendelkező „népi tábor”; az úgynevezett posztmaterialis értékenként követelményeit szem előtt tartó irányzat; valamint az öngazgató szocializmus jegyében változó, akaró újbaloldali reformirányzat egymás között sem igen tudnak, sőt nem is igen próbálnak szót érteni. Sajnos a horizontális kapcsolatok és a kellő nyilvánosság hiánya kevés lehetőséget is nyújt ez szóértésre.

A reformerök aggregációja a mai helyzetben, amikor a reformkényszer erősödik, a kor alapvető követelménye, parancsa! Ezt vagy megértjük, vagy elszáll a reform lehetősége.

E bevezető gondolatok után tért rá Szell János az előadás fő témájára, arra, hogy politikai kultúránk szerkezete megfelel-e az átfogó társadalmi innovációnak, illetve arra, hogy megítélése szerint milyen az innovatív jellegű politikai kultúra. Mj most csupán az utóbbi gondolatmenet tömör összefoglalására tudunk vállalkozni.

A bevezetőben említett politikai szituáció közepe térsége lehet megfogalmazni a kivánatos innovatív politikai kultúrának megítélés magatartást, hogy annak tartalma a reális helyzetűdaton, a szakmai hozzájárulással, a céltudatos, szívs „pozícióháborús” stíluson, és a toleráns kompromisszumkészségen alapuló „civil kurázi”.

A reális helyzetűdát azt jelenti, hogy el kell fogadnunk realitásnak a kialakult helyzetet, beleértve az ország nemzetközi mozgásterét. Nincs értelme folytonosan visszaporgetni a történelmet; amikor változtani kell, akkor kiindulópontként fogad-

juk el a tényszerű helyzetet. A kisebbségi kérdés példáján megmutatva ez azt jelenti, hogy nem helyes nem tudomásul venni a történelmi realitásokat, hanem arra célszerű összpontosítani minden energiánkat, hogy a határokon belül élő kétharmadnyi magyar népesség a lehető leginkább háttérbe kerüljön a határokon kívül élő egyharmad magyarságnak.

A szakmai hozzáértés, a lehető legjobb felkészültség nyilvánvaló alapkövetelmény, mert csak ez ad erőt, hitelt az elképzelések megvalósításáért vívott küzdelemben.

A „pozícióháborús” stílus azt jelenti, hogy nyilvánvalóan nem egyetlen „lovassal” kell és lehet bevenni a reformpolitika érvényesülését lehetővé tevő pozíciókat, hanem szívós küzdelemmel lehet csak térnyerést elérni. Egy-egy vereség után semmiképpen sem szabad feladni a küzdelmet, sérelmi politizálásba visszahúzódn.

A kompromisszumkészség és a tolerancia azért elengedhetetlen, mert a politikai tagság adott viszonyai között áttűnő, teljes körű, „tisztia” győzelem nemigen lehetséges, hanem részeredmények, a különböző területeken elért előrelépések révén lehet a cél felé haladni. A reformpolitika célját egyszer s mindenkorra „elérni” valójában nem lehet.

A kiábrándulás, a reménytelenség-érzet helyett arra van szükség, hogy szívós túlélőképességgel haladjunk előre „úgy, ahogy lehet”. A reform — megőrzése meghaladás, nem átfogó forradalom, ezért a reformirányú előrehaladás a folyamatos praxis, cselekvés útján képzelhető el. Aki másképp gondol, az nem reformra gondol, s aki valóban reformot akar, az nem indulhat rohamra a „mindent vagy semmit” irrealis jelszavával!

Ezen a realista reformpolitikai éthoszon alapuló civil kurázsi van, véleményem szerint, egyedül lehetséges a reformcéljaink irányába való fokozatos előrehaladásra — fejezte be előadását Szell János.

B. Kiss, T.

„Ha a társadalom értékskalája szellemre nézőbb volna...”

Egy csésze kávé és teasütemény
Gyurkó Lajossal

— Tanár úr, ön elsősorban arról ismert az egyetemen, hogy más oktatókhoz képest a szakmán felül kimagasló jelentőséget tulajdonít munkájában a pedagógusi szerepnek, a didaktikai szempontoknak. Honnan ered ez az igazi tanári szerepfelfogása?

— Mindig is tanárnak készültem, de ez először csupán álomnak számított. Edesapám kisbirtokos volt, tizenégy hold földdel, hét gyerekkel. Kiváló tanítóm és a falunkban, Tószegen járt falukutatók rábeszélésére nagy áldozat árán taníttatott tovább. A középiskolában is kiváló tanárain voltak, akik néldaképeink tudtak lenni. Az akkor virágzó falukutató irodalom, Szabó Dezső művei, a néprajz, a szociográfia, a francia nyelv érdekelt. Az önképzőkörben ilyen témákban tartottunk előadásokat, kulturális havilapot szerkesztettünk, meg akartuk a világot váltani.

Érettségi táján érdeklődésem más felé kalandozott. Részben tanárain, részben az atomenergia felfedezésének hatása is közrejátszott abban, hogy a természettudományok, az atomfizika kérdései kezdtek foglalkoztatni. A József Nádor Műszaki és Gazdasági Egyetemre kerültem, matematika-fizika-kémia szakra, majd tanulmányaimat az 1948-ban alakult új Közgazdasági Egyetemen fejeztem

be. Közben népi kollégista voltam.

A háborús töredék tanévek miatt tudásomban hézagok voltak, azonban olyan kiváló tanárain voltak itt is, mint Emődi Éva, Huszár Géza, Öveges József. Emődi Éva a legnagyobb hatású tanárok közé tartozott, akinek egyedüli becsülgya volt, hogy jó előadásokat tartson. Minden nap úgy jött be, mintha a rábizott diákok mindennapos tanulási igényeinek kielégüléséről kellene gondoskodnia. Árnyalatokig kifinomított oktatási módszerei voltak, közérthető, világos, legendásan lelkiismeretes igazi pedagógus volt. Hitt a matematika emberformáló, társadalomjövőztő szerepében. Most látom igazán, hogy mi minden épült be hatására a pályámba.

— Mit ért tanár úr a matematika emberformáló szerepén?

— A matematika sokkal több, mint csupán egy eszköz a közgazdász kezében. Sokkal több annál is, mint csupán „cement”, amely összefogja a különböző tudományterületeket. Sokkal több annál is, mint csupán „nyelv” a legkülönbözőbb folyamatok leírására. Meggyőződésem, hogy a matematika ezen felül kultúrateremtő erő is, minden műveltségnek szerves összetevője kell(ene), hogy legyen.

A matematika igényességre

kényszerít, precíz megfogalmazásokra szoktat. Az állításokat bizonyítani kell, az eredményeknek egyértelműeknek kell lenniük. Sőt, a matematikai igazságok jellege talán még szerénységre is nevel...

— Míg más tárgyak nem mindig mentesek a szépítéstől, a voluntarizmus örökségétől...

— Igen, s a matematika révén szerzett tulajdonságok, azt hiszem, az élet más területein sincsenek hatás nélkül a matematikával foglalkozó emberbe.

— Mégis, a matematika az iskolarendszer egészében meglehetősen népszerűtlen.

— Sajnos, valóban így van, sőt, sokszor sikknek számít, ha valaki hadilábon áll vele. Vallom, hogy a matematikán keresztül is lehet, sőt, kell nevelni, például nagy körültekintéssel kell fölépíteni a mindenkor tananyagot, de mindez nem elég. Ha a diák nem küzd meg az ismeretek — s ezen keresztül a szemlélet — megszerzéséért, mert ehhez nem fűzi személyes érdek, akkor a matematika — és semmilyen más ismeret — sem válik kultúrája szerves részévé.

A mai helyzetért véleményem szerint nem a diák, de még csak nem is a tanár az igazán felelős, hanem talán az egész oktatási rendszer, még inkább a társadalom,

amely nem serkent eléggé, nem támaszt kellő mértékben igényeket, nem kényszeríti a diákokat erőfeszítésre, mert nem fűződik személyes érdeke a minél alaposabb tudáshoz, s ezáltal a nagyobb teljesítményhez. Enélkül a diákok jó része úgy érzi, hogy rájuk tukmálnak bizonyos ismereteket, melyek a társadalomban sokszor nem kellenek a boldoguláshoz. Ezért lehet az, hogy ma még nem számít nálunk például a matematika a műveltség, sőt a szakmai műveltség szerves összetevőjének sem.

— Úgy gondolom, hogy a kedvezőtlen társadalmi feltételek ellenére — mint a tanár úr példája is jelzi — sok múlik a tanár egyéniségén, szerepfelfogásán.

— Visszakanyarodva a műlthoz, egyetemi oktatóim hatására végül az egyetemen maradtam tanítani. Először azt hittem, hogy igazi tanári munkát az egyetemen nem lehet végezni, s csak rábeszélésre maradtam itt, előbb csak egy évre. Középiskolában szerettem volna tanítani, s csaknem elmentem Bonyhádra számítantánárnak. Egy év után azonban rájöttem: igazából szeretem ezt a munkát, amely kezdettől a mai napig rendkívül sok örömet okozott nekem. Emődi Éva, Huszár Géza műhelye eleven, változatos éveket jelentett számomra. Tudatosan, sokoldalúan segítettek kezdeti munkámat, elláttak könyvekkel, sokat foglalkoztak velünk. Akkortájt alakultak ki az új egyetemen a tananyagok, sok volt a hiányos képzettségű szakértéségis hallgató, s ez a szakmán felül jelentős pedagógiai erőfeszítéseket is követelt. Nosztalgiaival gondolok az akkori didaktikai vitákra, amelyekre sajnos ma már nincs időnk. A tananyagot nem csupán kialakítani kellett, hanem didaktikailag is fel kellett építeni.

— Úgy érzem, Németh Lászlónak nagyon igaza volt akkor, amikor így fogalmazott: a didaktika közeli forradalma ugyanúgy szellemi energia felszabadításához vezet, amint

fizikai energia felszabadításához vezetett az atommaghasadás felfedezése.

— Azonban ez amennyire a mai szétaprózott, sokszor gépies oktatásból számomra kitetszik, még nem teljesedett be. Mit vár e téren egyetemünk reformjától?

— Ez a szükséges, előremutató reformkoncepció sokoldalúan megközelíthető. Itt most csak egy szempontot emelek ki: a koncepción végigkövethető a szellemi energiával, az idővel való gazdálkodás szándéka. Az átgondolt tantárgyösszevonások, tömörítések jelentős szellemi energiák felszabadításához vezethetnek. Nagyban növelhetik a valódi tudományos képzés hatékonyságát. A megvalósítás sikere jelentős mértékben azon múlik majd, hogy mennyiben sikerül didaktikai szempontból is jó, hatékony tananyagokat kidolgoznunk. A megfelelő didaktikai módszerek részben ellensúlyozhatják a diákok érdeklődésének hiányát. Optimista vagyok, legalábbis olyan szempontból mindenképpen, hogy a hallgatók többre megtaníthatók, mint eddig. Semmiképpen sem elég csupán „eladobni” a tananyagot, a „hogyan” is döntő, hiszen meg is kell nyernünk a hallgatókat. A pedagógia több ezer éves története erre tanít! A tanár segíthet megjelölni a lényegét, ha a szerteágazó tananyagok között a diák tévelyeg.

Egyetemünkön is sok olyan oktató van, akinek vonzasköre van, aki olyan légkört tud kialakítani, amely új perspektívát nyújthat a diák számára.

A matematika ma már, részben a számítástechnika révén az élet szinte minden területén nélkülözhetetlen. Ugyanis nemcsak szemléletformáló, hanem valóban eszköz is, nyelv is, „cement” is.

Ha a társadalom értékskalája szellemre nézőbb volna, elismerné a kiváltságot, nem mosná össze a középszerűvel — ami mind-mind hiányzik —, akkor élni is akarnánk ezzel az „eszközzel”, „nyelvvél”. S az ehhez vezető úton

nemcsak a társadalom, hanem az egyetem felelőssége is óriási. E felelősség vállalásához azonban nagyon hasznos lenne, amiről Eötvös Loránd 1887-ben az akkori kultuszminiszterhez írott feljegyzésében beszél: a „tanár anyagi jóléte tisztán az állása által biztosítva legyen, hogy így egészen feladatának élhessen”. Mégis, az alacsony jövedelmek ellenére is mondom: nagyon sok az oktató emberen múlik. A felkészültség mellett a pedagógian, a szemléleten is.

Lehet, hogy én szerencsés helyzetben vagyok, hiszen főleg a tervgazdasági szakon tanítok. Módom van az egyéni bánásmódra, arra, hogy a diákokat egyenként ismerjem. A személyes kapcsolat pedig sokat segít például a vizsgán...

— Azt hiszem, már év közben is, amikor a személyes kontaktus alapján a diák lelkiismereti kötelességének érezheti, hogy részt vegyen a közös munkában...

— Igen, és például, ha a szóbeli vizsgán a feleletet a hallgató saját képességeihez méltatlannak minősítem, megkérdhetem, hogy később jöjjön vissza, amikor sikerült felkészülnie...

— Ilyenkor a tanár úr nem ír be jegyet...

— Igen, s az bevált! Nem fordult még elő, hogy ezzel bárki is visszaélne, s nem felkészülten jött volna vissza. De ez csak egy példa.

— Gondolom, nem bánja a tanár úr, hogy a falukutatótól messze kalandozott el a pályája...

— Bár ma is passziómnak számít — mindenekelőtt a matematikátörténet tanulmányozása, de emellett — a szociográfia, az idegen nyelvek, a zene. Elégedett vagyok legalábbis olyan szempontból, hogy — az aggasztó, közérzetnyomasztó társadalmi jelenségek: a teljesítményelv hiánya, az erkölcsi tünetek mellett — az egyetem és a kollégák megbecsüléséből és a hallgatók szeretetéből eddig mindig jutott nekem is legalább egy tanárra való.

B. Kiss Tamás

Általános kari tanácsülés.

Létszámvita

A szervezeti és működési szabályzat megvitatása volt az általános kari tanács február 26-i ülésének fő témája. Ezen belül is a jövőre várható kari tanács létszámával kapcsolatban különböztek leginkább a vélemények. Poller Imre például a parlament esetére hivatkozva indokolta, miért nem tartja helyesnek, hogy a jövőben hatvanfős legyen a kari tanács; egy akkora testület működésüképtelen, pecsétnyomó szerepe lesz csupán, s nem szerencsés itt a demokráciára hivatkozni, az komoly dolog, ne játsszunk vele — mondta. Palánkai Tibor ezzel szemben amellett érvelt, hogy a kari tanácsnak minden „egység” vezetője hivatalból legyen tagja, s választásnak elnökséget az operatív munkavégzésre. Fölvetette ugyanakkor, hogy a testületek választott tagjai a jövőben is kisebbségben létszámuk lenni az „automatikus” tagokhoz képest, s ez szavazások esetén problematikus lehet. Gáspár Tamás hallgatói képviselő szerint van annak történelmi hagyománya, hogy az operatív intézkedésre választott végrehajtó testület (itt elnökség) kezébe megy át a tényleges hatalom, s ettől óvakodni lenne szükséges. Mikó Gyula szerint kétséges, vajon a hallgatók a választás után is komolyan veszik-e majd képviselői feladatukat, hiszen a jelenlegi hat tagból csupán egy van jelen, s mi lesz, ha huszonegy hallgatói tagja lesz a kari tanácsnak.

A kari tanács véleményfor-

máló, intézményesítő fórum, ezért a határozatképesség csak kiemelten fontos, például személyi ügyekben legyen követelmény — ez volt egy másik kérdéskör konklúziója. Végül szavazásra került sor, és így ellenvéleményel, egy tartózkodással a kari tanács azzal a javaslattal értett egyet, ami szerint a jövőre testületnek minden kari szervezeti egység vezetője hivatalból tagja legyen.

További vitapont volt a vezetőik és a testületek, szervezetek viszonya, amit — a vélekedések szerint — a szervezeti és működési szabályzat sem rendez kellően. Páli Lászlóné szerint a túlcentralizáltság végigvonul az egész tervezeten, és alig hagy önállóságot az egyetemi vezetőknek.

Röviden egyéb témákról is szó esett a kari tanács ülésén, így a közeljövőben várható rendes és rendkívüli bérfelesztésről, az oktatók hallgatói véleményezéséről és a minősítési rendszerről, valamint két doktori kérelemről.

Általános társadalomtudományi szak

TÁJÉKOZTATÓ A VB ELŐTT

A PÁRT-VÉGREHAJTÓ-BIZOTTSÁG március 2-án tartott tanácskozásán megvitatta a pártmunka tapasztalatait és feladatait, az általános kar pártalapszervezeteiben. A napirend tárgyalásán részt vettek az általános kari párttitkárok és a dékán. Az előkészítő munka után ez a napirend a pártbizottság elé kerül március 19-én, amikor is lapunk visszatér a témára.

Ezt követően a vb állást foglalt az Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzatának tervezetéről. Majd Csáki Csaba rektor adott tájékoztatást az általános társadalomtudományi szak kidolgozásának helyzetéről és feladatairól.

A korábbi tantervi irányelvek tervezetében szó volt nemzetközi szociológiai szakirányról, de az általános társadalomtudományi szak még nem jelent meg benne. Igény mutatkozik az ilyen jellegű szakra a gyakorlatban is. Igény van arra, hogy társadalomtudományokban jártas szakemberek képezzen az egyetem.

A szak létrejöttét segítette elő a felsőoktatásban tapasztalható profilbővítési törekvés általában. Ennek alapján került sor a struktúra újragondolására, az új szak létrehozására.

Az általános társadalomtudományi szak célja, olyan közgazdászok képzése, akik az alkalmazott és általános politika — és társadalomtudományok területén szerzett, elmélyült kiegészítő ismereteiket jól alkalmazhatják mind társadalmi, mind vállalati, intézményi szinten a gazdasági és társadalmi folyamatok közötti összefüggések elemzésében, tervezésében, a kidolgozott tervek megvalósításában, valamint ezek kutatásában és oktatásában.

Ehhez a szakhoz tartoznak a javaslat szerint a nemzetközi, a szociológia és politikatudományi szakirányok. A rektor hangsúlyozta, hogy e bővítési lehetőség nem jelenti az ELTE feladatköreinek lektettségét, hiszen a szakirányban felmerülő témákkal közgazdasági

indíttatás alapján kíván foglalkozni egyetemünk.

A SZAK MEGTEREMTÉSÉT a csúcshozzáértés részéről Kovács Géza koordinálja. Ennek érdekében megkezdődtek a konzultációk a szakot érintő tanszékvezetőkkel, így Poller Imrével, a tudományos szocializmus vezetőjével, Andorka Rudolfal, a szociológia tanszék vezetőjével és Kreskay Ferencsel, a nemzetközi tanszék vezetőjével.

A továbbiakban egyetemünk rektora konzultál a témában az Akadémiával, a Művelődési Minisztériummal, továbbá az ELTE-vel, hogy minél szélesebb egyetértés alapján kezdődjen az oktatás.

A rektor tájékoztatást adott a vb-nek a tervezett törzsananyag legelső változatáról. A szak saját törzsananyaggal fog rendelkezni. A törzsananyag és a szakirányok belső tanterve még finomításra szorul. Az általános társadalomtudományi szakon az oktatás a képzéskorszerűsítés életbelépésé-

vel kezdődik meg a harmadik évfolyamon.

MEGHIVOTTKÉNT RÉSZT VETT az ülésen Poller Imre, aki a vb részéről a szak felelőse, ő a következőket mondta: A szak létrehozása egy merész és jó kezdeményezés, miután mód nyílik arra, hogy a közgazdaságtudományokat megalapozó más társadalmi tudományokkal. Ezzel a lépéssel a szakirányok új tartalmat kapnak. Kitért elsősorban a politikatudományi szakirányra. Pozitív jelenség, hogy igény van rá, és ezt az igényt egyetemünk felvállalta, megoldhatónak tartja. A tudományos szocializmus tanszék a politikatudományi szakirány oktatását egyedül nem vállalhatja. Oktatásához szükség lesz külső szakemberek, pl. az ELTE tanárainak bevonására — hangsúlyozta Poller Imre. Az általános társadalomtudományi szak létrehozásához kérte Poller Imre a vb támogatását és az egyetem párttagjainak fokozott kezdeményezését, hogy a szakirányú képzésben a marxista eszméiség korszerű szakudományossággal ötvöződve valósuljon meg. A vb üdvözölte az új kezdeményezést. Néhány részletkérdés tisztázása mellett segítségéről és támogatásáról biztosította az egyetemvezetést és szakfelelőst.

KDC SIKER — EZERKÉTSZÁZ FIZETŐ NÉZŐ

Egy ideig Fair Play-díjas: Vas István Zoltán

„Mielőtt végleg elmegyek, kapsz egy képet rólam” — énekelt a Bikini (Fotó: Nagy Gábor)

Vizi táborok

A KISZ KB 1987. évi nyári szünetére is meghirdeti vizi táborait, amelyeket az Express szervez a Tiszalök—Szolnok és a Szolnok—Szeged útvonalakon. A jelentkezési határidő március 31., a további részletekről a KISZ-bizottságon tájékozódhattok.

KISZ-bizottsági ülés

A KISZ-bizottság február 26-i ülésén, mivel nem volt szavazatképes, nem hozott döntéseket. A jelenlévők vitatkoztak a testület kitüntetési rendszerének működéséről és javaslatokat tettek egyes módosításokra. Összevujtották az új egyetemi SZMSZ tervezetével kapcsolatos hallgatói véleményeket. (Karvalits Ferenc a Rajk László Szakkollégium db titkára szóban ismertette tevékenységcentruma álláspontját.)

ÚJRA ITT A KEN!

(Folytatás az 1. oldalról)

Egész héten folyamatosan szavazhat minden közgázos a számítógéppel személyije bemutatásával. Ezenkívül egész héten működni fog a Tőzsde, amelynek játékszabályait később olvashatjátok. A csapatok számára: eddig négy csapat jelentkezett, de még senki sem késélt el, az sem aki csak hét-főn rúkol elő a csapatával. Előzetesen kiadott feladatok: rektorválasztás előtt: propaganda, KEND mit tud-on, egyetemközi vetélkedőn való részvétel sportversenyek, a csapatok számára közgazdasági módszerekkel szerzett pénzek, a hirdetésekön kívül. Ezeket mind pontozni fogjuk. A rektorválasztásra kiadott előzetes feladat: 1. maximum tizenöt perces bevonulás, amelyben öt percig a rektorjelöltet kell előtérbe helyezni, be kell mutatni képességeit, 2. maximum húszperces színpadi produkció, amelynek sem a címe, sem a műfaja nem meghatározott. Egyetlen kikötés, hogy a téma aktuális legyen. (Az aktuális minden néző számára érthető kell legyen.) Fontos alapszabály: az időhatárokat pontosan be kell tartani, mert az idő túllépésével percenként egy ponttal csökken az adható pontszám.

Újdonság a mostani KEN-ben, hogy az öttagú zsűrit a csapatok jelöltjei alapján állítjuk össze. Minden csapat megjelölheti a zsűritagot, akit szeretne a zsűriben látni (természetesen olyanokat, akik el is vállalják). Sorrendbe állítva a jelöltek pontokat kapnak, a legtöbb pontot szerzők kerülnek a zsűrbe. Másik újdonság, hogy a zsűri egymástól függetlenül a pontszám feltárásával fog szavazni. A Tőzsde rizikója miatt a választáson a zsűritagok 16-17 óra 30 percig adják le szavazatukat, hogy a Tőzsdén információhiány mellett változhatatlan az árfolyamok az egynégy véleményei alapján.

Kérünk mindenkit, akinek bármilyen ötlete, észrevétele van, keressen meg minket a KISZ-bizottságon, vagy hagyjon üzenetet Csuti Gyuri nevére. A pontrendszerrel egyelőre a terveket tudjuk közölni: 10 százalékos szavazás, Tőzsde, 10 százalékos KEND mit tud, 10 százalékos sportversenyek, 15 százalékos propagandakampány, 5 százalékos egyetemközön való részvétel és 50 százalékos a rektorválasztási vetélkedő. Pontos pontokat majd a műsorfüzetben közölünk.

A KEN első napján — hosszú évek után — ismét megnyitja kapuit a magyar értékpapírtőzsde. Így szól a hír röviden, és egyáltalán nem tréfa. Most mindenki bemutathatja üzleti érzékét, előrelátását, döntési tudását. Miről is van szó?

Az egy hétig — pontosabban: a rektorválasztási vetélkedő feléig — tartó gazdasági játék lényege és magva egy fogadóiroda. A propagandahadjáratot megelőzően lehetőség lesz korlátozott számban ötvenforintos névértéken (hogy a játéknak komolysága és valós tétje legyen), közrektorjegyeket vásárolni, amik más és más rektorjelölt (eddig összesen négyen vannak) nevére lesznek kiállítva. Mindenki olyat és annyit vesz, amelyet és amennyit akar, illetve tud. A rektorválasztás végeztével azok, akik a győztes nevére szóló „részvény” tartanak kezükben, bemutatása esetén összes kezdeti bevétel/forgalomban levő „győztes” közrektorjegy értékű nyereséget kapnak kézhez. Vagyis: amennyiben minden rektorjelölt nevére egyenként 10 darab jegy kel el (összesen: 4x10x50 = 2000 Ft), a győztes „részvények” (10 darab) jutó hozam: 2000/10 = 200 Ft. Visszatérül tehát az 50 forint befektetés, plusz 150 forint tiszta nyereség. A többi jegy értéket veszti, rossz befektetésnek minősül, így hozamot sem ad tulajdonosának.

Idáig a játék egyszerű „16-versenyfogadás”. Attól válik tőzsdévé, hogy mindennap lehetőség lesz egy központi helyen (tőzsdéépület — valószínűleg a zsiobongó) meghatározott időben (indulásként 13.10 — 14.00 között 40-50 perc erejéig) e jegyeket egymás között adni-venni, azaz forgatni. Természetesen itt már nem névértéken (50 forint), hanem a kereslet-kínálat viszonyától függő aktuális árfolyamon, ami felfelé és lefelé is eltérhet a névértéktől. Ez ad lehetőséget az igazi játékra, hiszen tág teret biztosít majd a spekulációnak: olcsóbban venni, drágábban eladni. Minél többen szállnak be a játékba, annál biztonságosabb működik majd a tőzsde. (Amennyiben nem lesz érdeklődés, marad a fogadóiroda-megoldás, illetve, mivel a „részvények” elsődleges kibocsátásakor jegyzékbe vesszük a vásárlókat, a fogadóiroda esélyes kudarcra esetén minden pénzt visszafizetünk — mindez biztosíték lehet arra, hogy nyugodtan belekezdjétek a játékba, hiszen rosszul csak akkor járhattok, ha „ügyetlenül” üzleteltétek, vagyis rajtatok kívülről álló, nem kalkulálható tényező nem okozhat veszteséget.)

Sok kérdés merülhet fel a lebonyolítás technikájával kapcsolatban.

Mindenkit megnyugtathatunk, apró részletekig az összes technikai problémát megoldottuk. Mire ez a szám a kezeteke kerül, már bárki beletekinthet a sokszorosított „játékszabályok”-ba, amiben rész-

letesen lesz szó többek között az adásvétel — és elszámolás technikájáról, az árfolyamok alakulásáról, az információs rendszerről stb. Egy általános szabályról azonban már most szólni kell, és ez a tisztesség kérdése, ami nem azt jelenti, hogy nem törekszünk haszonra, a tőzsdén senki nem minősül tisztességtelenségnek, mert ügyeskedéssel, spekulációval hasznosít híz az árfolyammozgásokból. De, mint a technikai részletekből ki fog derülni, az üzletkötés mindenkor szóban történik majd (gentleman agreement), az elszámolás pedig gyakran később kerül sorra, így senki sem vonhatja vissza adott szavát. Ez egyenértékű a tőzsdéi kizárással, illetve „szőszegő” értékpapírjának érvénytelenítésével.

A tőzsde számtalan mellékszolgáltatást is nyújt ügyfeleinek. Lesz információs irodánk, ahol szerény ellenérték fejében, bárki kérhet tanácsot, prognózist, kezébe veheti az addigi árfolyam-alakulást mutató grafikonokat, érdeklődhet a csapatok várható jövőbeni szerepléséről stb.

Minden csapatnak pontszerzési lehetősége lesz a tőzsdéi játékban való részvétel. Lesznek továbbá a tőzsdén „hivatások” (dealerok) is, akik pártatlanul dolgoznak majd a tőzsdén.

Részletekről érdeklődni lehet szóban a KISZ-bizottságnál Martin Hajdú-Györgynél (V. évfolyamos hallgató), és a Rajk László Szakkollégiumban Pásev Dimiternél (IV. évfolyamos hallgató).

A szervezők

NAGY LELEPLEZÉS: március 16., hétfő 18 óra. A KENTi herceg erről még nem árulhat el többet.

HÍRHÁTTÉR: március 16., hétfő 20 óra, Kinizsi kollégium klubja. Aktuális témák élő adásban! A jelenlévők rázós kérdéseket tehetnek fel a vendégeknél, melyekről egyből filmbejátszást készítünk és levetítjük a válaszolóknak. Ismert személyiségek lesznek jelen, de mivel még nem ígérték biztosra, csak a keresztnévüket árulom el: László, Gábor, Máttyás, Tamás, Lajos, esetleg Alajos.

STÚDIO 8x7: március 17., kedd 21 óra, Ráday kollégium. A műsor az 1986. október 24-i műsor javított és átdolgozott kiadása. Arra törekedtünk, hogy ezt a jól ismert korszakot szokatlan megvilágításba helyezve mindenkinél egy kellemes óráról és esetleg újabb ismereteket szerezzünk. Fellépnek: Ákos és társai, valamint egyéb történelmi hitelességű személyek. Megismerkedhetünk Koltay Gábor alkotóműhelyével, egy korabeli filmszemle alkotásával és az események egy aktív résztvevőjével.

KEND MIT TUD? (Rektorjelöltek harcra fel!): március 18., szerda 18 óra, Kinizsi kollégium. A hagyományokat folytatva ebben az évben is megrendezzük az egyetemi napok keretében a KEND mit tud-on. A rektorjelöltek csapatai ezen a rendezvényen négy-négy tetszőlegesen választott produkcióval léphetnek fel (kijelölt kategóriák nincsenek), egyenként maximum tíz perces időtartamban beleszólva. A bemutatott szavakat egy háromtagú, pártatlan zsűri fogja elbírálni. A vetélkedőért összpontszámot számítjuk a rektorválasztási versenybe, ezenkívül a helyezetteket külön is jutalmazzuk. Sok szeretettel várunk mindenkit!

KENBRIDZS: március 19., csütörtök 18 óra, zsiobongó. Szeretnénk megvalósítani az első egyetemi bajnokságot ebben a küzdősportban. Jelentkezés párosával vagy négyesével, mivel egyszerre páros, illetve csapatbajnokságot rendezünk. Peltétel: az egész nevezett egység egy jelöltre szavaz, és minden résztvevő egyetemünk hallgatója legyen (végzős is lehet). Jelentkezni lehet előre Ákos standjánál, illetve Tóth Ákosnál (III. évfolyam tervezési szak), vagy Fazekas Gergelynél (II. évfolyam pénzügyi szak), valamint a verseny színhelyén fél órával a kezdési időpont előtt.

HOMÁLY KLUB: március 19., csütörtök 20.30, Kinizsi kollé. Részleteket hallhattok Vallai Péter előadásában Esterházy Péter: Kis magyar pornográfia című művéből.

COUNTRY PARTY: március 20., péntek 19 óra, aula és a büfé mellett. Pénteken nagyszabású fesztiválon vehetünk részt, amelyre mindenkit szeretettel várunk.

KEN-AIESEC SPORT SHOW: március 21., szombat 10-13 óra, Margitsziget, Úttörő Stadion. Nagyszerű futóverseny a Margitszigeten. Találkozunk a Stadionban. A futók pontszámokat jelentenek a csapatoknak.

EGYETEMKÖZI: március 21., szombat 14.30, aula. A játékot Csanádi Péter vezeti. Résztvevők: MKKE, BME, ELTE. A közgazdászok részvételét pontozzuk és a pontok beleszámítanak a rektorválasztási vetélkedőbe.

JAZZ KLUB: március 21., szombat 19 óra, Kinizsi kollé.

Fellép a Grecsó kollektíva. Ez a műsor az újjvidéki Új Symposion Fesztivál programjának ősbemutatója.

ZSIBVÁSÁR: március 22., vasárnap 13 óra, az egyetem földszintje az aula kivételével. Itt minden csapat azt csinál, amit akar. Árusít, vesz, meggyőz. Természetesen ez beszámít a propaganda pontszámába.

REKTORVÁLASZTÁS: március 22., vasárnap 16 óra, aula, utána rock and roll.

MEGKÉRDEZTÜK A JELÖLTETEKET: Eszterman Ákos: — Kedves Ákos! Ki fog szerinted győzni?

— Tapasztalataim szerint az, aki mellett én állok. Legutóbbi eddigi választásaim során mindig az futott be, akire én is szavaztam. Például az 1985-ös országgyűlési választáson is nagyjából azok kerültek be, akikre én voksoltam.

— Akkor tehát az a kérdés, hol álls most? Melyik csapatnál vagy?

— Magamnál vagyok. Úgy is mondhatnám, magam mellett állok.

— Tehát úgy gondolod, Te leszel a győztes.

— Alapvetően pesszimista vagyok, általában a legrosszabb eshetőséggel számolok. Válaszom tehát, igen. Sajnos, csak ilyen komoly választ tudtam adni, nem hiszem, hogy bárki is ezt jó viccnek tekintené.

— Kedves Ákos! Mit ajánlasz nekünk a KEN hetére?

— Mindenkinek melegen ajánlom, hogy rám szavazzon.

— Esetleg arra lennének kíváncsiak, milyen programokat ajánlasz.

— Egész programcsomagot ajánlok: Hírhatár, Stúdió 8x7, KENbridzs.

Herczeg Imre: A KENTi Herczeg nyilatkozata:

— Ki fog szerinted győzni?

— Minimális és rövid távú programunk, ami egybeesik nagyszámú és lelkes szavazó elvárásával, az hogy ellenfeleinket KENterbe verjük.

— Milyen programokat ajánlasz?

— Konkrétumokkal — szem-

mélyi biztonságom érdekében — még nem állhatok elő, azt azonban bátran kijelenthetem, hogy a MI korábbi KEN szerepléseinkben még senki sem csalódott.

Persovits Csaba (Hernyó): — Szerinted ki fog győzni? — Véleményem szerint a legutolsó pillanatig a versenytől izgalmassá, vidámnak és lehetőleg szorosnak kell lennie. A győzelem tulajdonképpen másodlagos, de csak azt tudom mondani, amit minden rektorjelölt is kíván, hogy ő legyen a rektor, ez az én célom is. A nagy mulatság a lényeges.

— Milyen programokat ajánlasz?

— A programból csak annyit, hogy, természetesen, óriási lesz, s mint Juhász Gyula is írta: „Az égen pille lesz a föld; Hernyó.” Ott pedig sok mindent el tudok indítani nektek.

Ballai Attila:

— Egy biztos: főleg azért állt össze a tavalyi Rokustáb, hogy két kellemes hetet szerezzünk egymásnak, és remélhetőleg másoknak is. Ez viszont csak a tavalyit felülmúló helyezéssel valószínű.

Rajtaütésszerűen elfoglaltuk a Támpont-stúdiót, így hét-főre kalózkodás várható. Ebben a heti programjavaslaton kívül a stábnál is megismerkedhetek. Előjártóban annyit, hogy már 16-án hétfőn létezzelállítónak izgalmas életmentési akciókat mutatunk be a délelőtti folyamán; este pedig mentősbált szervezünk.

KEN TENISZ

Hallgatók—tanár tenisz „csücskös találkozó” március 15-én délután a Varga Jenő Kollégium tornatermében. 1 óra: Hegedűs (mat. tanszék)—Simon (I. évfolyam), délután 1/2 3 óra: Molnár (EconomiX)—Noszek (II. évfolyam külgazd), délután 5 óra: Molnár, Hegedűs—Noszek, Simon mérkőzés.

Március 27-én reggel 8 órától folyamatosan: MKKE—BME tanárainak válogatott mérkőzése, mely a két évvel ezelőtti találkozó visszavágójának tekinthető. Színhely ugyancsak a Kinizsi tornaterme

Miért van DJB? — Miért van DJB?

Sokáig húzódtott — és ezért hosszú ideig bizonytalanságot tartott mindenki — a tanulmányi ösztöndíjak kiszámítása, így az ezt követő ösztöndíj kifizetése is. Emiatt sok, finoman szólva, elmarasztalás érte a diákjóléti bizalmakat (DJB-seket) és a költségvetési csoportot is. Úgy érzem, tisztázni kell, hogy miért ismétlődik meg minden félévben ez a csúszás.

Két oka is van ennek. Az elsőt tényként kell elfogadni, mivel minisztériumi rendelet van arról, hogy az egyetemi ösztöndíjkeretet csak akkor lehet összesíteni, ha minden hallgató levezigázott és mindenképpen jogosult átlagát figyelembe vettük. Nos, alig akad olyan csoport, ahol valamikor, az egyetemi tanulmány során, legalább egy hallgató ne kényserült volna halasztott vizsgára, és ez nem feltétlenül jelenti azt, hogy a vizsgadíjak utáni héten ezt a vizsgát le is tette. Idén is szép számmal előfordult olyan hallgató, aki február 10. után még vizsgázott. A második, február 26-i Közgazdaszban is közölni kell, hogy a csoport DJB-„hálózat” meglehetősen hiányos. Az azaz-sas csoportnak nincs DJB-se, illetve valakire ráerősztak ezt a munkát és ő nem végzi el lelkiismeretesen.

És itt állunk meg egy pillanatra! A 23/1986. (VIII. 31.) MM sz. rendelet előírja, hogy minden hallgatói közösségnek (csoportnak) DJB-st kell választania, aki az állami támogatásokkal foglalkozik. Mindezzel a józan ész azt diktálja, hogy a csoportok érdekeit egy megbízott személy képviselje, a szociális támogatások és tanulmányi ösztöndíjak elosztására vonatkozó döntéseket közvetítse a kari DJB-k felé. Hogy mekkora összegekről van szó, engedtessek meg néhány számomat. Az 1986/87. tanév 2. félévében a beiratkozott 2069 hallgató közül 1167-en (56%) kapnak ta-

nulmányi ösztöndíjat, amely havonta több, mint 730 ezer forint. Karonként így oszlik meg ez az összeg: I. évfolyam — 92 300 Ft, általános közgazdasági kar — 204 900 Ft, iparkar — 137 200 Ft, kereskedelmi kar — 296 800 Ft. Idén 41 hallgató kapott kiemelt ösztöndíjat és több, mint 30-an részesültek az egyébként járó ösztöndíj mellett plusz néhány száz forintban. Itt szeretném megjegyezni, hogy a kiemelt ösztöndíjak megítélése pályázat jellegű, fellebbezésnek helye nincs. Ebben az évben még tettünk több alkalommal is kivételt, de jövőre szigorúan tartjuk magunkat az addigra elfogadott egyetemi szabályozathoz.

A szociális támogatást élvezőek számát is figyelembe véve, az egyetemen a nappali tagozatos hallgatók több, mint kétharmada részesül valamilyen formájú állami támogatásban. Ezt a számot tekintve, azt hiszem, nem kell tovább bizonygatni a DJB-sek szükségességét.

A DJB-hálózat hierarchikus felépítésű. A szak-DJB-seket a csoport-DJB-sek választják meg. Jelenleg a szakok DJB-sei a következők: kereskedelmi kar, külgazdasági szak:

Gurmai Zita (IV.), áruforgalom: Geiszlinger Árpád (II.), nemzetközi: Sára Zsolt (III.). Ált. közgazd. kar, pénzügy: Földi Évát (IV.) Maros Judit (II.) fogja felváltani, tervezési: Gáspár Tamás (IV.), tanár szak: Bedő Zsuzsa (III. TA.). Ipar kar, ipar szak: Balás Tamás (II.), agrár: Füzessy Judit (III.), közlekedés: Diószeghy Zolt (IV.). Az I. évfolyam DJB-se: Kostyál Ferenc. Itt kell megemlíteni, hogy Kostyál Feri függetlenül attól, milyen szakos lesz jövőre, félévig még ellátja ezt a tisztséget. A szak-DJB-sek alkotóját a kari DJB-t a dékánnal vagy a dékán megbízottjával. Ők hoznak döntést a kiemelt ösztöndíjak ügyében, bírálják el a csoportok ösztöndíjelszámítását és a rendkívüli szociális támogatásokat is. A kari DJB vezetői, az I. évfolyam DJB-felelőse alkotóját az egyetemi diákjóléti bizottság (EDJB). Az EDJB decemberben alakult egyetemünkön és azóta már többször hallatott magáról. December 4-én szervezett egyetemi diákjóléti fórum és az ehhez kapcsolódó egyetemi szabálytervezet az EDJB nevéhez fűződik. A II. félévi tanulmányi ösztöndíjszámítás és -ismertetés is az EDJB

munkája volt. Jelenlegi elnöke — Geiszlinger Árpád, tagja a hallgatók részéről — Gáspár Tamás, Balás Tamás, Gurmai Zita, Kostyál Ferenc. Az egyetemi diákjóléti hálózat a KISZ-től függetlenül, de a KISZ-bizottság támogatásával dolgozik.

Az említett minisztériumi rendelet szélesebb körű önállóságát igyeckszünk kihasználni és létrehozni — végre — egy egész egyetemet átfogó, jól működő DJB-hálózatot. Ez nagyon sok munkát követel és a csoportok igen hathatós segítségével lehet csak megvalósítani. Ehhez mindenképp előtt a szükséges, hogy az érdekeltek felhagyjanak az általános nihilizmussal, ismerjék meg és gyakorolják jogukat. Erre kitűnő alkalom a nemokára elkészülő — az állami támogatásokkal foglalkozó — egyetemi szabálytervezet megvitatása. Végül is ez olyan lehetőség, amikor döntéseket hozhatunk a saját egyetemi életünk szabályozására, az összes diákjóléti ügyünket megvitathatjuk. Mindez hozzájárulhat ahhoz, hogy pl. a fizetések időben, előre tudható időben és gyorsan megtörténhessenek.

G. A.

Ha újságíró szeretnél lenni...

A Hírlapkiadó Vállalat az újságírást iránt érdeklődő, politikai ismeretekkel rendelkező, a főiskola, illetve az egyetem III. és IV. évfolyamát befejező hallgatók részére újságíró-stúdiót

indít, 1987. IV. 15-től, Budapest VIII. Blaha L. tér 3. alatti székházában.

A tanfolyamot 5 héten át heti egy alkalommal du. 3-5 óráig tartanánk.

A tanfolyam 5 legjobb hallgatóját üzemi lapjainknál, a nyári szünetben 1 hónapra kereseti lehetőséggel újságírógyakornokként alkalmaznánk.

A jó íráskészségűek és azok, akik az újságírópályára szeretnének lépni és arra alkalmasak — igényeink szerint — vállalatunknál újságírógyakornoki felvételt nyernének.

Jelentkezni kizárólag írásban (részletes életrajzzal) 1987. III. 31-ig lehet a következő címen: Hírlapkiadó Vállalat személyzeti és oktatási osztály, Bp., VIII. Blaha Lujza tér 3.

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

Felolós szerkesztő: FARKASINSZKYNE HALÁY EDIT Szerkesztőség: 1093 Budapest IX., Dimitrov tér 8.

Telefon: 174-548 Kiadó: Hírlapkiadó Vállalat Budapest VIII. Blaha Lujza tér 3.

Felolós kiadó: TILL IMRE vezérigazgató 87-4032. Szikra Lapnyomda, Budapest

Felolós vezető: CSUNYI ZOLTÁN vezérigazgató